

Verslag openbare ochtendvergadering commissie Stad & Ruimte

5	Datum	18 maart 2021
	Locatie	Digitaal, via Zoom
	Verslag door	mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
	Vaststelling verslag	1 april 2021

Aanwezigen

10	De voorzitter, dhr. J. Wijmenga, de wethouders, mw. L. van Hooijdonk en dhr. K. Verschuure, de leden, dhr. D. Bosch (PVV), dhr. T. Weistra (GroenLinks), dhr. B. Işik (PvdA), mw. S. Schilderman (D66), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), mw. A. Petersen (SP), mw. J. van Ophem (Student&Starter), dhr. B. van Steeg (CDA), dhr. M. de Pagter (VVD), mw. C. van Dun (D66), mw. J. Zwinkels (CDA), dhr. P. Zwanenberg (GroenLinks), dhr. T. Schipper (SP), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. E. van der Marel (VVD), dhr. G. Corten en dhr. F. de Kok (commissiegriffiers).
----	--

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag openbare vergadering Commissie Stad & Ruimte

20	1. Opening en mededelingen	1
	2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten	1
	3. Raadsvoorstel Aanpassing gebiedsindeling Zuidwest (Lingestraat e.o.) voor procedure invoering betaald parkeren.....	2
	4. Raadsbrief Bouwenvelop Johan Wagenaarkade 1 – 10bis.....	5
25	LIJST VAN TOEZEGGINGEN	9

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen die meekijkt van harte welkom. Hij deelt mee dat om 10.45 uur een kort moment geschorst zal worden in verband met de herdenking van de tramaanslag. Er zal een gedicht worden voorgelezen en een moment stilte worden gehouden.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter loopt de agenda langs. In de avond staat het agendapunt over de islamitische begraafplaats op de agenda. Hij merkt op dat er nog een agendering met betrekking tot dit agendapunt is. Deze komt op een later moment in de commissie.

Mevrouw Schilderman (D66) merkt op dat zij het wenselijk vindt om de agenderingen samen te voegen.

De heer Weistra (GroenLinks) sluit aan bij de opmerking van mevrouw Schilderman.

De heer Isik (PvdA) sluit ook aan bij de opmerking van mevrouw Schilderman.

5 **De voorzitter** meldt, als zijnde de voorzitter van de agendacommissie, dat beide agenderingen vorige week in de agendacommissie zijn besproken. Op dat moment was niet duidelijk dat er een urgentie zat aan het verzoek van Stadsbelang Utrecht en de PVV. Later is met de griffier besproken dat die fracties hechten aan bespreking op dit moment. De andere fracties konden wachten tot een later moment. Hij stelt voor het punt te handhaven. De voorzitter concludeert dat
10 de commissieleden instemmen met de agenda zoals deze is voorgesteld.

3. Raadsvoorstel Aanpassing gebiedsindeling Zuidwest (Lingestraat e.o.) voor procedure invoering betaald parkeren

De voorzitter constateert dat de raad wordt voorgesteld om de gebiedsindeling voor betaald parkeren in Rivierenwijk aan te passen tegemoet komend aan de wensen van een aantal
15 bewoners uit de Lingestraat. Op 9 maart jl. heeft een raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden.

De heer Weistra (GroenLinks) geeft allereerst een compliment aan bewoners. Het is goed dat bewoners zich organiseren om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren. Vervolgens uit hij ook een compliment aan het college voor het feit dat een en ander is opgepakt.

20 **De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat de bewoners in april vorig jaar al gesprekken hadden gevoerd maar dat ondertussen niets is gebeurd. De procedures zijn niet gevolgd en de draagvlakmeting is ook niet georganiseerd.

25 **De heer Weistra** (GroenLinks) antwoordt dat het een ingewikkeld proces is met verschillende belangen. Een en ander moest worden afgewogen. Hij is blij met de zorgvuldigheid die het college heeft betracht.

30 **De heer De Pagter** (VVD) vraagt waarom GroenLinks niet kritisch is op het feit dat er geen draagvlakmeting is georganiseerd zoals volgende procedure de bedoeling is.

De heer Weistra (GroenLinks) legt uit dat onderdeel van de uitdaging is, dat erin een deel van de wijk wel een probleem wordt gevoeld en in een ander deel niet. Het is zonde als een draagvlakmeting wordt gehouden zonder daar goed naar te kijken.

35 **De heer De Pagter** (VVD) vindt dat het college een draagvlakmeting had moeten organiseren.

De heer Weistra (GroenLinks) merkt op dat de GroenLinks-fractie een voorstander is van dit raadsvoorstel. Het probleem schuift alleen wel op naar de zuidelijke wijk. In die wijk dient een draagvlakmeting te worden gehouden. Hierbij dient de optie gegeven te worden dat betaald parkeren kan worden ingevoerd als in het noordelijke deel betaald parkeren wordt ingevoerd.

40 **De heer Isik** (PvdA) sluit op hoofdlijnen aan bij de bijdrage van GroenLinks. Het is goed dat in de Lindestraat een draagvlakmetingonderzoek plaatsvindt. Kan het college toezeggen dat ook het zuidelijk gebied wordt meegenomen in het draagvlakmetingonderzoek? Vervolgens vraagt de PvdA of het college een voorstel wil sturen voor het verkleinen van de parkeerterreinen. Tot slot dient de uitwerking van betaald parkeren op omliggende straten en wijken helder gemaakt te worden.

50 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat de fractie met een amendement zal komen om bewoners een gratis eerste parkeervergunning te geven.

De heer Isik (PvdA) vraagt of daar ook een dekkingvoorstel bij zit.

De heer Weistra (GroenLinks) vraagt waarom het gebruik van de openbare ruimte door een auto gratis zou moeten zijn.

5 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) zegt met betrekking tot de dekking, dat het amendement afgewacht dient te worden. Verder zegt hij tegen GroenLinks dat de Utrechter belasting betaalt.

De heer Weistra (GroenLinks) verbaast zich over een voorstel zonder dekking. Verder vraagt hij opnieuw waarom het gebruik van de auto gratis moet zijn.

10

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat er al op veel vlakken geld wordt gespendeerd aan de openbare ruimte.

15

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) sluit op veel punten aan bij hetgeen de heer Weistra heeft gezegd. De ChristenUnie vindt het goed dat de parkeeroverlast wordt aangepakt. Het zou goed zijn als naast het uitbreiden van het betaald parkeren aan de hand van de parkeerdruk, ook aandacht wordt gegeven aan meldingen en klachten. Is het college bereid om dit onderdeel te maken van de standaard werkwijze? Verder was het goed om tijdens de raadsinformatiebijeenkomst te horen dat als ergens betaald parkeren wordt ingevoerd, dat omliggende wijken daarvan op de hoogte worden gesteld. Is het een idee om gelijk een draagvlakmeting in deze wijken te houden?

20

De heer Bosch (PVV) zegt dat de PVV vindt dat het maatwerk aan de ene kant op zijn plaats is. Aan de andere kant verplaatst het hele circus zich. Is de wethouder het ermee eens dat de gebiedsindeling niet meer van deze tijd is en dat de hele procedure zou moeten worden versneld? De PVV vindt dat met nieuw beleid moet worden gekomen met een menselijke maat. Er dienen nieuwe, kleinere rayons te komen met kortere procedures. Verder moeten de bewonersvergunningen gratis worden gemaakt.

25

30

De heer Van Steeg (CDA) zegt dat de parkeerproblemen in de Rivierenbuurt het gevolg zijn van het binnenstedelijk bouwen. Het college dient meer flexibel te zijn en dient sneller in te spelen op wensen van bewoners. Verder vraagt hij in verband met het betaald parkeren speciaal aandacht voor ondernemers. Is het mogelijk om te kijken naar blauwe zones? Graag een reactie.

35

Mevrouw Van Ophem (Student&Starter) zegt dat de fractie het voorstel steunt. Zij sluit ook aan bij de oproep van de PvdA en GroenLinks om het tijdelijke deel ook mee te nemen in de draagvlakmeting. Student&Starter sluit ook aan bij de oproepen om de parkeerrayons te verkleinen en een draagvlakmeting uit te voeren.

40

De heer De Pagter (VVD) constateert dat het enige wat nu wordt gedaan, het opknippen van het stemgebied is. De VVD vindt dat dit niet moet worden gedaan. De stemgebieden zijn er niet voor niets. Verder heeft hij de indruk dat een aantal bewoners denkt, dat wordt besloten over betaald parkeren. Er lijkt iets niet helemaal goed te gaan in de communicatie met de initiatiefnemers.

45

Mevrouw Schilderman (D66) vraagt hoe het bestaande gebied tot stand is gekomen en waarom dit het juiste gebied is om betaald parkeren in te voeren.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) vraagt hoe de VVD wil omgaan met klachten en meldingen.

50

De heer De Pagter (VVD) vindt dat snel acteren betekent, dat snel een draagvlakmeting moet worden georganiseerd. Dit had een jaar geleden moeten gebeuren. Tot slot het opschuiven van

het probleem. De VVD denkt qua oplossing aan een strook rondom het betaald parkeren gebied met een blauwe zone. Graag een reflectie van de wethouder.

5 **Mevrouw Petersen** (SP) merkt op dat in het raadsvoorstel staat, dat op verzoek van bewoners de voorgestelde aanpassing wordt gedaan. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst is echter gezegd dat het idee van de gemeente zelf kwam. De SP is benieuwd hoe het zit en vraagt aanvullend welke andere oplossingen zijn overwogen in het proces.

10 **Mevrouw Schilderman** (D66) zegt zich te kunnen vinden in de opmerkingen dat de procedures sneller moeten en de gebieden kleiner. Kan het college aangeven of er straks een integraal parkeerbeleid is? D66 kan uit de voeten met het voorstel en is het eens met de oproep om in het zuidelijk deel ook snel het gesprek aan te gaan.

15 **De voorzitter** leest een gedicht voor in verband met de herdenking van de tramaanslag. Hij schorst de vergadering voor een minuut stilte.

De voorzitter heropent de vergadering.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** dankt de commissieleden voor het levendige debat. Sommige leden geven aan dat het feit dat er overlast is, een gevolg is van betaald parkeren. Het klopt dat er soms sprake is van een 'waterbedeffect' maar in dit geval is het autobezit lokaal ook groter dan de beschikbare ruimte. Verder heeft de wethouder gehoord dat de fracties nadenken over verbeteringen. Dit is een mooie opmaat naar het nieuwe beleid dat wordt gemaakt. De commissie beschikt al over een concept daarvan. In dat concept wordt voorgesteld om de huidige gebieden
25 af te schaffen en hiervoor in de plaats gebieden te maken op basis van meldingen en parkeerdruk. Het mandaat met bijbehorende spelregels, wordt dan bij het college gelegd. Dit voorstel komt tegemoet aan een aantal zaken die door de commissie is aangegeven. De ChristenUnie vroeg of niet sneller naar omliggende buurten moet worden gegaan. De wethouder begrijpt de oproep maar geeft aan dat als mensen nog geen overlast ervaren, zij vaak geen behoefte hebben om voor een
30 draagvlakmeting te stemmen.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) merkt op dat als ergens betaald parkeren wordt ingevoerd, in de brief hieromtrent gewaarschuwd kan worden voor het 'waterbedeffect'. Dit helpt wellicht voor
35 het draagvlak.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat het haar een goed idee lijkt om te gaan peilen in het zuidelijke deel. Aan de mensen in dit deel kan gevraagd worden of zij betaald parkeren willen als dit in het naastgelegen gebied komt. De SP vroeg of ook andere oplossingen zijn overwogen. Die worden altijd overwogen. Dit is onderdeel van de procedure. In dit geval zijn er echter geen
40 andere oplossingen mogelijk. De SP vroeg ook hoe het proces is verlopen. In april of mei vorig jaar kwamen de eerste signalen. Er is toen contact geweest en er is een kleine peiling gedaan in beperkt gebied. Daarna bleek dat er meer meldingen ook buiten dat kleine gebied waren, dus toen is er ambtelijk geadviseerd om contact te zoeken met omliggende straten. Aan het eind van de zomer is in het hele gebied gepeild. Toen in het najaar met de bewoners contact is geweest, is
45 daarna het voorstel gemaakt zoals dat er nu ligt. Vervolgens gaat de wethouder in op de communicatie. De communicatie kan altijd beter. Omliggende gebieden worden in ieder geval altijd geïnformeerd en er zal een peiling worden voorgelegd. Verder hebben het CDA en de VVD aandacht gevraagd voor ondernemers. De ondernemers zullen worden opgezocht om te horen welke problematiek wordt ervaren. De blauwe zone is overigens niet een oplossing. In het
50 Utrechts parkeerbeleid is dit niet een van de gereedschappen. Dit komt omdat de zone niet handhaafbaar is, niet kostendekkend is te maken en auto's aantrekt.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt welke oplossing de ondernemer kan worden geboden als de blauwe zone geen oplossing is.

5 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat eerst in overleg moet worden gegaan om te kijken wat er speelt. Vervolgens pleitten Stadsbelang Utrecht en de PVV voor een gratis vergunning. De wethouder geeft aan dat in dit soort wijken tarieven ongeveer kostendekkend zijn. Daarnaast vindt zij het ook niet heel raar om te betalen voor het gebruik van de openbare ruimte. Stadsbelang Utrecht kondigde een amendement aan. Er is een snelle juridische toets gedaan en hieruit blijkt dat het waarschijnlijk niet kan om via een amendement bij dit raadsvoorstel iets te regelen wat tegen de verordening ingaat. De verordening zou dan veranderd moeten worden maar die ligt niet voor. Om een en ander zeker te weten, moet nog wel even dieper worden gekeken.

10 **De voorzitter** inventariseert of er antwoorden op vragen worden gemist.

15 **De heer Isik** (PvdA) heeft een aanvullende vraag. Hij vraagt in hoeverre er ruimte is voor een tweede parkeervergunning voor bewoners.

20 **Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat er niet meer vergunningen worden uitgegeven dan er ruimte is. Alle eerste vergunningen worden verleend. Daarna wordt per buurt gekeken of er ruimte is voor een tweede vergunning. Als dit zo is, worden die uitgegeven. In het nieuwe beleid worden op dit punt een paar wijzigingen voorgesteld. Bij invoering wordt in het nieuwe beleid geprobeerd om alle bestaande vergunningen te verlenen. Voor nieuwe situaties is er dan weinig ruimte voor een derde, vierde, vijfde of zesde vergunning. Het heersende regime voor de eerste en tweede vergunning geldt dan.

25 **De voorzitter** constateert dat Stadsbelang Utrecht een amendement heeft aangekondigd.

30 **De heer Van Steeg** (CDA) geeft aan dat de fractie wellicht met een motie komt over blauwe zones of over iets anders voor de ondernemers. Voor de bespreking in de raad kan een kwartier worden uitgetrokken.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt als B-punt naar de raad gaat. Er zal een kwartier worden uitgetrokken voor de behandeling. Hij schorst de vergadering voor vijf minuten.

De voorzitter heropent de vergadering.

35 **4. Raadsbrief Bouwenvelop Johan Wagenaarkade 1 – 10bis**

De voorzitter constateert dat op 6 januari ook gesproken is over deze bouwvelop. De verkeerssituatie is in januari besproken. Dit onderwerp zal daarom nu niet aan de orde komen.

40 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) merkt op dat onlangs de bouwvelop werd ontvangen van het college. De fractie heeft geconstateerd dat hier nauwelijks verbeteringen in zijn doorgevoerd en dat de punten van buurtbewoners niet zijn overgenomen. De enige aanpassing betreft de knip bij de Daphne Schippersbrug. In de reactienota staat te lezen dat er eerst 98 reacties waren van bewoners en dat er na de aanpassing er nog steeds 96 zijn. Deze leveren bij elkaar 42 inhoudelijk gebundelde punten op. Dit zijn er veel en in de beantwoording staat te lezen dat de gemeente niet
45 adequaat heeft gereageerd op brieven, e-mails, petitie's enzovoort. Intussen wordt ter plaatse al voorbereid op de sloop. Er is echter nog geen vergunning afgegeven en de gemeenteraad moet nog besluiten over de bestemmingsplanwijziging. Het CDA ziet graag dat de gemeente een pas op de plaats maakt. Vervolgens gaat de CDA-fractie in op de cultuurhistorie. In de bouwvelop staat beschreven dat het complex, als onderdeel van De Halve Maan, als cultuurhistorisch waardevol
50 wordt gezien door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Hier is alleen niets mee gedaan. Hoe kan dit en hoe is de afdeling Erfgoed van de gemeente betrokken in de afweging en het besluit tot

volledige sloop? Dan het groen. Bestaand groen achter het complex wordt weggehaald en er zou nieuw groen worden toegevoegd. Hier is echter geen behoefte aan. Buurtbewoners krijgen op dit moment allerlei inrichtingsvragen op zich af en voelen zich overvallen door deze werkwijze.

- 5 **Mevrouw Van Dun** (D66) vindt het bijzonder dat er mensen zijn die geen behoefte hebben aan meer groen. Heeft het CDA ook geen behoefte aan meer groen?

10 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) antwoordt dat het CDA behoefte heeft aan meer groen in de stad en dat het belangrijk is dat het groen meegroeit met het aantal woningen. Op dit moment wordt alleen ingebreed, verdicht in de stad. Hierdoor gaat veel groen verloren. Op deze locatie is al veel groen waar de mensen tevreden over zijn. De buurtbewoners wijzen juist andere plekken aan om te vergroenen. Zij vervolgt haar bijdrage. De fractie is benieuwd waar de cijfers van de gemeente op zijn gebaseerd als het gaat om de verkeerssituatie. Volgens buurtbewoners zijn er nooit
15 nulmetingen uitgevoerd door de gemeente. Is het nodig om de weg af te sluiten ter hoogte van het bouwplan? Later dit jaar zal het CDA met een actuele motie komen of met een motie die vooruitloopt op de bestemmingsplan wijziging, die oproept om in aangepaste vorm de ontsluitingsroute aan de Johan Wagenaarkade te behouden in verband met de verkeersveiligheid. De partij denkt aan een fietsstraat of een 'auto te gast-straat'. Verder is de fractie benieuwd naar de CROW-berekeningen. De fractie wil dus een reflectie op de verkeerskundige beoordeling
20 hebben, ook ten aanzien van de kruising met de grotere doorgaande weg bij de Joseph Haydnlaan. Tot slot de economische uitvoerbaarheid. Mitros wordt meegenomen in de bekostiging van de knip bij de Daphne Schippersbrug. In hoeverre is dit wenselijk en is het college bereid om een second opinion uit te laten voeren?

25 **De heer Işik** (PvdA) zegt dat de PvdA-fractie zich deels kan aansluiten bij de opmerkingen van het CDA. De fractie ziet niet in dat het afsluiten van de weg noodzakelijk is. Wellicht kan door een versmalling van de Johan Wagenaarkade en een verschuiving van de blokken, de weg openblijven. Verder dient de inbreng van bewoners serieus genomen te worden.

30 **Mevrouw Snippe** (PvdD) zegt dat de PvdD wil dat bij het bestemmingsplan een integrale afweging kan worden gemaakt. Door de gang van zaken nu, kan deze afweging straks niet worden gemaakt. Kan de wethouder toelichten welke mogelijkheden er zijn om dit in de toekomst te voorkomen? Wellicht kan de regel ingesteld worden, dat er pas mag worden gesloopt nadat de vergunningen voor het nieuwe gebouw is verleend. Wil de wethouder toezeggen om een
35 dergelijke regel in te voeren? Tijdens het vragenuur gaf de wethouder aan, dat er een vergunning plichtige boom illegaal is gekapt. De fractie heeft echter vernomen dat het om een apenboom, een meidoorn, twee gewone taxussen en twee gewone essen gaat. Kan de wethouder toezeggen dat wordt geïnventariseerd wat er illegaal is gekapt op de locatie en dat de commissie hierover en over de aangifte en sancties wordt geïnformeerd?

40 **De heer Van der Marel** (VVD) deelt de vragen over groen en sloop en bedankt het CDA voor de technisch inhoudelijke vragen over de verkeersafdoening. Verder zijn de panden gestript. Het risico bestaat dat dit onrust aantrekt. Slopen zou wat de VVD betreft best snel kunnen gebeuren. Tot slot nog een vraag in verband met de parkeernorm. Op pagina 20 van de bouwvelop staat
45 een aantal afmetingen voor de wooneenheden vermeld die niet overeenkomen met de afmetingen voor de wooneenheden op pagina 31. Is dit een ommissie?

50 **De heer Zwanenberg** (GroenLinks) dacht dat er met dit plan meer groen zou worden toegevoegd. Klopt dit inderdaad? Verder sluit hij aan bij de vraag van de PvdD over de illegale kap van bomen. De bewoners hebben alarmkreten geuit over illegale sloop. GroenLinks heeft begrepen dat het om asbestsanering zou gaan en voorbereidende werkzaamheden. Klopt dit en mag dit inderdaad plaatsvinden zonder omgevingsvergunning? Vervolgens dacht de fractie dat bewoners pas uit hun huis hoeven op het moment dat er gesloopt gaat worden. Waarom moesten de bewoners er al uit?

Graag een toelichting. Tot slot zou de uitgang bij de Catherine van Renneslaan onveilig zijn omdat er vier maal per uur stadsbussen langskomen. Er komen ook streekbussen langs. Wat betekent dit voor de veiligheid daar?

- 5 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt hoe GroenLinks zelf kijkt naar de verkeersveiligheid bij de Catherine van Renneslaan.

De heer Zwanenberg (GroenLinks) denkt dat het belangrijk is, dat er een herinrichting komt. De knip is in ieder geval essentieel.

10

Mevrouw Van Dun (D66) zegt dat D66 het een mooi bouwplan vindt. Er is alleen veel onrust ontstaan omdat het bestemmingsplan er nog steeds niet is. Wanneer krijgt de commissie het bestemmingsplan?

15

Mevrouw Zwinkels (CDA) zegt dat in een raadsbrief is aangekondigd, dat medio 2021, rond de zomer, de bestemmingsplanwijziging komt. Zij is van mening dat nu al wel over de inhoud kan worden gesproken. Een bestemmingsplanwijziging is een soort sluitstuk van een inhoudelijk traject.

20

Mevrouw Van Dun (D66) vraagt aan de wethouder wanneer het bestemmingsplan komt.

De heer Işik (PvdA) vraagt wat D66 vindt van de onrust en de verkeersafwikkeling.

25

Mevrouw Van Dun (D66) merkt op dat vandaag niet wordt gesproken over de verkeersafwikkeling. Verder is het een mooi bouwplan.

30

Mevrouw Zwinkels (CDA) merkt op dat mevrouw Van Dun beweerde dat bewoners zorgen hebben doordat het bestemmingsplan er nog niet is. Dit is niet waar. De zorgen gaan over de verkeerssituatie en het bouwplan. De buurtbewoners vinden het bouwplan, geen mooi bouwplan.

35

De heer Schipper (SP) zegt dat de SP altijd zeer terughoudend is als het gaat om de sloop van sociale huurwoningen. Deze stonden al in de prestatieafspraken van 2015 en de startnotitie is van 2017. Ongeveer 80%, 82% van de huurders hebben voor dit plan gestemd. Het besluit dient snel te worden uitgevoerd. Tot slot vraagt hij of de wethouder het omdraaien van de rijrichting in de Petristraat wil heroverwegen.

40

Wethouder Verschuure geeft aan dat verwacht wordt, dat in het tweede kwartaal het bestemmingsplan kan worden vastgesteld in het college. In het derde kwartaal komt het dan naar de commissie en in het vierde kwartaal wordt het dan hopelijk vastgesteld in de gemeenteraad. Vervolgens gaat hij in op het proces. Ten aanzien van de sloop merkt hij op, dat het hierbij niet gaat om een vergunning maar over een melding en dat die in principe is goedgekeurd. Deze is verleend voor de asbestsanering die op dit moment plaatsvindt. Verder is een vergunning aangevraagd voor het onttrekken, slopen van woningen. Voordat gesloopt mag worden dient er wel uitzicht te zijn op nieuwbouw. Met het vaststellen van de bouwvelop zal dit zo zijn. Het is de bedoeling dat 20 woningen worden gesloopt en dat er 54 terugkomen. Ten aanzien van de parkeernorm merkt hij op, dat de berekening goed zou moeten zijn. Dan de vragen rondom cultuurhistorie. Het betreft geen monumenten. Daarnaast wordt de bouw zo gepositioneerd dat zichtlijnen goed worden ingepast en Welstand en Erfgoed zijn betrokken bij de integrale afweging. Verder komt er 600m² extra groen bij en wordt een deel van de privé tuintjes verplaatst. Tot slot is de verkeersveiligheid getoetst en positief bevonden.

50

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt hoe een en ander is onderbouwd bijvoorbeeld met betrekking tot de verkeerssituatie bij de Catherine van Renneslaan.

5 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat hier eerder al uitgebreid over is gesproken. Er is toen ook aangegeven dat het aantal verkeersbewegingen aldaar acceptabel wordt geacht. Zeker als de knip onder de Daphne Schippersbrug wordt geplaatst, zal er veel minder doorgaand verkeer door de wijk gaan.

De heer Isik (PvdA) vraagt of een onderbouwing naar de commissie kan worden gestuurd.

10 **Wethouder Verschuure** antwoordt dat eerder al met allerlei cijfers is aangegeven hoe de vervoersstromen door de straten zullen zijn. De wethouder heeft er geen behoefte aan om nogmaals informatie te verstrekken. Mevrouw Zwinkels vroeg waarom niets wordt gedaan met signalen uit de wijk. Eerder is aangegeven dat niet adequaat is gereageerd op de eerste petitie. Daarna is wel geanticipeerd door nader te gaan kijken naar de verkeerssituaties en dat heeft geleid tot aanpassingen. Verder ging het voornaamste bezwaar van de wijk over de
15 verkeerssituatie. Dan de bomenkap. Er is in ieder geval een boom illegaal gekapt. Hij begrijpt dat inmiddels meerdere bomen zijn gekapt en dat dit niet had gemogen. Hier is aangifte van gedaan en de wethouder is hierover in gesprek gegaan met Mitros. De aannemer is ook aangesproken. In het vervolgtraject zullen voor het aanleggen van een WKO, bodemlussen moeten worden aangelegd waardoor een aantal bomen zal moeten sneuvelen. Het nieuwe bouwplan zou op een
20 andere plek geplaatst worden en hierdoor zullen ook een paar bomen sneuvelen. Deze worden in het gebied uitgebreid gecompenseerd. Ten aanzien van de uitplaatsing van bewoners merkt hij op, dat dit proces normaal parallel loopt aan het opstellen van de bouwvelop. Door de situatie en het aanpassen van de verkeersstudie et cetera is het proces vertraagd geraakt. De bewoners zijn inmiddels uitgeplaatst.

25 **De heer Zwanenberg** (GroenLinks) merkt op dat er vervolgens tijdelijke bewoners zijn gekomen maar dat die anderhalve maand geleden ook zijn uitgeplaatst. Waarom konden die er niet langer blijven wonen?

30 **Wethouder Verschuure** vindt dat een terechte vraag. De precieze reden weet hij niet. Er zijn afspraken gemaakt met die tijdelijke verhuurders. Er is nu gestart met de asbestsanering en dat is de reden waarom de sloop nu al plaatsvindt.

35 **De voorzitter** inventariseert of er antwoorden op vragen worden gemist.

40 **Mevrouw Snippe** (PvdD) herhaalt haar vraag of geïnventariseerd kan worden wat er illegaal is gekapt op de locatie en of de commissie hierover en over de aangifte en sancties kan worden geïnformeerd. Met betrekking tot de sloop vraagt zij welke mogelijkheden er zijn om in de toekomst hetgeen nu is gebeurd te voorkomen.

45 **De heer Schipper** (SP) had gevraagd of de wethouder het omdraaien van de rijrichting in de Petristraat wil heroverwegen.

50 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) had ten aanzien van cultuurhistorie gevraagd hoe hier rekening mee is gehouden in de bebouwing. Kunnen er ook elementen worden hergebruikt? Verder had zij gevraagd naar hoe het kan dat er woningen achterwege worden gelaten in de berekening van het verkeersmodel, waaronder de woningen van het nieuwbouwcomplex zelf. Vervolgens heeft zij ten aanzien van de economische uitvoerbaarheid gevraagd hoe het zit met de herinrichtingskosten op wijkniveau. Waarom worden die mede betaald door Mitros? Tot slot heeft zij gevraagd om een second opinion met betrekking tot de verkeerskundige onderbouwing.

Wethouder Verschuure zegt tegen de heer Schipper dat nog een keer naar de rijrichting op de Petristraat kan worden gekeken. Er is alleen al wel uitvoerig bij stilgestaan. Ten aanzien van de

cultuurhistorie heeft hij aangegeven dat er geen bescherming op een en ander is. Verder is bij de herplaatsing van gebouwen rekening gehouden met zichtlijnen. Ook dient in de ruimtelijke onderbouwing rekening te worden gehouden met hoe een en ander in het gebied wordt ingepast. Dit gebeurt straks in de uitwerking. Met betrekking tot weggelaten woningen merkt hij op, dat de berekening hieromtrent in de bouwenvelop staat. De nieuwe woningen worden niet door de Catherine van Renneslaan ontsloten maar via de andere kant. Hierdoor hoeven deze niet te worden opgeteld. Voorts is het logisch dat als een bouwplan leidt tot aanpassingen in het gebied, dat die worden meegeteld in de kosten voor het gebied. Het is dan best logisch dat Mitros hier een bijdrage aan levert. Tegen mevrouw Snippe zegt de wethouder dat hij haar zal informeren over het precieze aantal bomen. Er is aangifte gedaan en het is dan vervolgens aan het Openbaar Ministerie om te bepalen hoe hiermee wordt omgegaan. De wethouder kan laten weten hoe het OM hiermee om zal gaan. Verder is het de bedoeling om de periode van leegstand zo kort mogelijk te houden. Sloop mag, op het moment dat voorzien wordt dat er gebouwd gaat worden. Tot slot merkt de wethouder op, dat het college een second opinion niet nodig acht. Er is uitgebreid gekeken naar de verkeerssituatie.

De voorzitter herhaalt de toezeggingen.

Wethouder Verschuure informeert de commissie in het tweede kwartaal over hoeveel bomen er zijn gekapt en illegaal zijn gekapt.

Wethouder Verschuure informeert de commissie over het besluit van het OM over hoe wordt omgegaan met de aangifte zodra dit bekend is.

Wethouder Verschuure zal als het bestemmingsplan naar de commissie komt, de argumentatie aanleveren voor de gekozen rijrichting op de Petristraat.

De heer Van der Marel (VVD) herhaalt dat in de bouwenvelop verschillende getallen worden genoemd met betrekking tot de hoeveelheid woningen en bijbehorende vierkante meters. De verdeling heeft invloed op de parkeernorm. Wil de wethouder uitzoeken hoe het zit?

De voorzitter concludeert dat de heer Van der Marel hierover contact kan zoeken met de wethouder en zijn ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw Zwinkels (CDA) geeft aan van plan te zijn om een actuele motie in te dienen ten aanzien van de ontsluiting.

De voorzitter concludeert dat dit agendapunt is afgehandeld. Hij schorst de vergadering om 11.50 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Wethouder Verschuure

zal met betrekking tot agendapunt 4, Raadsbrief Bouwenvelop Johan Wagenaarkade 1 – 10bis:

- de commissie in het tweede kwartaal informeren over hoeveel bomen er in voorbereiding op de uitvoering van de bouwplannen nu al (illegaal) gekapt zijn. Zo mogelijk zal hij tevens aangeven wat het OM heeft gedaan met de aangifte/ melding van de illegale kap.
- Bij het raadsvoorstel van het bestemmingsplan (planning is nu dat het in het derde kwartaal van 2021 aan de raad wordt voorgelegd) de raad verder informeren over de mogelijkheid om de rijrichting in de Petrisstraat alsnog om te draaien

Verslag openbare middag-vergadering Commissie Stad en Ruimte

Datum 18 maart 2021
Locatie Beeldvergaderen
Verslag door Remko Schotsman (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag 1 april 2021

Aanwezigen

De voorzitter, de heer M. de Pagter, de wethouder, mevrouw L. van Hooijdonk en de leden, de heer L. Bosse (PvdA), J. Zwinkels (CDA), J. Wijmenga (ChristenUnie), de heer J. Schreuder (D66), mevrouw S. Schilderman (D66), de heer S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), mevrouw R. Heijne (GroenLinks), mevrouw A. Petersen (SP), de heer G. te Hoonte (VVD), mevrouw T. Sturkenboom (Student&Starter), de heer T. Weistra (GroenLinks), de heer H. van Déun (PVV), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht) en de heer M. van Heuven (PvdD).
Van de griffie is aanwezig mevrouw M. Leenders (Commissiegriffier).
Tevens aanwezig zijn ambtelijke vertegenwoordigers van gemeentelijke afdelingen.

Verslag openbare vergadering Commissie Stad & Ruimte

5. Raadsbrief Visie biomassagebruik	10
6. Raadsvoorstel Toekomst parkeergarage Springweg.....	20
LIJST VAN TOEZEGGINGEN.....	30

De voorzitter, **de heer De Pagter**, heropent de vergadering om 13.30 uur. Wethouder Eerenberg en wethouder Verschuure zijn afwezig en wethouder Van Hooijdonk zal hen vervangen.

Mededelingen

College

De wethouder heeft geen mededelingen.

Commissie

De commissieleden hebben geen mededelingen.

5. Raadsbrief Visie biomassagebruik

Dit agendapunt is geagendeerd door de fracties van de PvdD, Stadsbelang Utrecht, PVV en Student&Starter met steun van de VVD en de PvdA.

Er worden twee onderwerpen besproken die in elkaars verlengde liggen. Ten eerste de wenselijkheid van biomassa en vervolgens de kwaliteitsverklaring stadsverwarming.

Ten aanzien van houtige biomassa als energievorm voor Utrecht willen de fracties onder andere de mogelijkheid bespreken om criteria op te nemen in de bestemmingsplannen en regelgeving om nieuwe vergunningsaanvragen te kunnen weigeren.

5 De kwaliteitsverklaring stadsverwarming is volgens de agenderende fracties relatief hoog wat leidt tot minder duurzaamheidsmaatregelen bij gebouwen die op stadsverwarming zijn aangesloten. Omdat de fracties dit onwenselijk vinden willen ze dat Utrecht de verklaring niet meer accepteert.

De bespreking vindt plaats in één termijn.

10 De voorzitter vraagt de fracties om hun inbreng op beide onderwerpen achter elkaar te doen zodat de wethouder op beide onderwerpen in één keer kan ingaan.

Eerste termijn

15 **De heer Van Heuven (PvdD)** geeft aan dat biomassa een belangrijk onderwerp is dat ook een van de verkiezingsthema's was. De PvdD is altijd tegenstander geweest van het verbranden van hout om daar warmte uit te halen. Er worden tegenwoordig wel voorwaarden aan gesteld zoals een duurzaam beheerd bos en het gebruik van resthout maar er kleven grote nadelen aan biomassa. Bossen worden leeg gekapt, de ecologie heeft resthout nodig, bomen worden met vervuillende schepen vervoerd vanuit verre gebieden en/of met tientallen vrachtwagens per dag naar de verbrandingsovens gebracht waar ze hitte, maar ook vieze lucht opleveren en CO2. Dit wordt afgevangen met filters en dit zou bijdragen aan CO2-reductie omdat er geen fossiele bronnen worden verbrand. Dit, terwijl bij het verbranden van bomen ook CO2 vrijkomt die met een rekentruc gegreenwashed wordt. Het grootste probleem is dat het aantal biomassacentrales in Nederland zodanig oprukt dat er onvoldoende hout beschikbaar is om te voldoen aan de zogenaamde duurzaamheidscriteria die ook niet al te strikt en niet al te goed te controleren of na te leven zijn. Het gebruik van biomassa komt steeds meer onder vuur te liggen. In de media, waar talloze artikelen verschenen over het gebruik van biomassa en ook in de politiek. Hier in Utrecht heeft de PvdD met schriftelijke vragen, moties, bijdragen en interrupties gepoogd om het gebruik van houtige biomassa in Utrecht te voorkomen.

25 Vandaag is dit onderwerp geagendeerd en wat de PvdD betreft gaat het over nieuwe biomassacentrales in Utrecht, de rapportage van de huidige biowarmtecentrale op Lage Weide en over de kwaliteitsverklaring.

30 De vergunning voor twee biomassawarmtecentrales is al aan Eneco verleend en dit zal niet ter discussie worden gebracht. Nu de raad de Transitievisie Warmte heeft ontvangen wordt, wat de fractie betreft, de toekomstige inzet, en wat de PvdD betreft beperking, van biomassa bij stadsverwarming bij dat raadsvoorstel besproken.

35 Het eerste onderwerp is het toestaan van nieuwe biomassacentrales voor bijvoorbeeld industrie en bedrijven. Bij de discussie over de RES torpedeerde de coalitie een motie om biomassa daarin niet op te nemen en kwam het met een eigen motie die als legitimering gebruikt werd voor het vergunnen van een biomassacentrale van een vervuillende asfaltfabriek. Daarvoor was al een pelletkachel vergund voor een tijdelijk hotel op de Kromhoutkazerne. De PvdD wil dat hiermee gestopt wordt. Voorstanders van biomassa zeggen dat er geen alternatieven zijn en gevraagd wordt of alle nieuwe biomassacentrales dan zomaar geaccepteerd moeten worden. In het debat over 'Utrecht kiest voor schone lucht' was de reactie van het college dat het weigeren van nieuwe vergunningen niet mogelijk is vanwege vigerende bestemmingsplannen. Dat stelde de PvdD teleur en het doel van dit debat is dan ook dat juridisch mogelijk gemaakt wordt dat nieuwe aanvragen voor biomassacentrales geweigerd kunnen worden. Gevraagd wordt of het college bereid is om mogelijk te maken dat de aanvragen voor nieuwe vergunningen geweigerd kunnen worden en wat daar voor nodig is. Gevraagd wordt of er nieuwe wetgeving nodig is of een uitspraak van de raad. Het college wordt gevraagd of het bereid is dit uit te zoeken en aan de raad voor te leggen. Als dat niet het geval is wordt gevraagd of andere fracties bereid zijn om uit te spreken dat biomassacentrales voor bedrijven en industrie onwenselijk zijn en om een motie met dit doel te steunen. De PvdD is bereid om hier een motie over in te dienen. Het doel is dat Utrecht openlijk uitspreekt en uitdraagt dat nieuwe centrales niet welkom zijn. In Nijmegen is dit vorig jaar al gebeurd. De raad heeft daar een streep door biomassa gezet waarmee biomassa als transitiebrandstof in Nijmegen niet meer welkom is.

55 De in werking zijn biowarmtecentrale is geagendeerd vanwege de verplichting te rapporteren over wat er in en uit die centrale gaat. De raad heeft inzicht in deze rapportage gekregen maar dat was slechts een summiere samenvatting waardoor het niet te controleren is of Eneco zich aan duurzaamheidseisen en uitstootlimieten houdt. Gevraagd wordt of het college bereid is om de rapportage van Eneco openbaar te maken, al dan niet via de provincie en eventueel zonder

60

bedrijfsvertrouwelijke informatie. In de samenvatting staan namen van bedrijven die checks hebben gedaan. Gevraagd wordt of het college durft te zeggen dat het hier om 100% onafhankelijke checks gaat op mogelijke wanordelijkheden. Ook wordt gevraagd of het college durft uit te spreken dat de biomassawarmtecentrale zich daadwerkelijk houdt aan de eisen en limieten en dat misstanden in Utrecht niet aan de orde zijn en ook niet zullen zijn, nu de centrale op volle kracht draait.

Middels schriftelijke vragen heeft de fractie een welles-nietes-spelletje gevoerd met het college over de kwaliteitsverklaring die iets zegt over het rendement van stadsverwarming. Eneco gebruikt een hoog rendement met als gevolg dat ontwikkelaars van nieuwbouw hoger scoren als het om de BENG-norm gaat. Inmiddels heeft de raad een onafhankelijke doorrekening van de kwaliteitsverklaring gekregen die aantoont dat door het gebruik van deze verklaring stadsverwarming op papier duurzamer is dan in het echt. Dit omdat rekenen met een hoog rendement van stadsverwarming betekent dat de projectontwikkelaar minder hoeft uit te geven aan bijvoorbeeld zonnepanelen om aan de steeds strengere eisen te voldoen. Dat is fijn voor de projectontwikkelaar maar het kost een bewoner rond de 600 euro per jaar voor energie en het geeft ook flink veel extra CO₂-uitstoot. Door het accepteren van de verklaring wordt het klimaat en de portemonnee van de inwoners belast. Het college zegt de verklaring te moeten accepteren maar uit jurisprudentie blijkt dat dat niet hoeft. Gevraagd wordt wat het college vindt van de doorberekening van de second opinion van bureau Zorn en of het college de conclusie onderschrijft dat nieuwbouw minder duurzaam maar wel duurder wordt door het erkennen van de verklaring. Spreker vraagt of het college bereid is de verklaring van Eneco niet te erkennen of om op een andere manier, zoals middels gesprekken met Eneco, te komen tot een andere oplossing, zoals het meer realistisch maken van de verklaring die wel de gewenste mate van rendement en gebruikskosten regelt. Als dat niet het geval is zal de fractie hier een motie over indienen. In de raadsbrief Visie biomassagebruik in Utrecht komt ook de term dierlijk materiaal bij de definitie van biomassa voor. Spreker heeft niet het idee dat er in Utrecht dierlijk materiaal wordt verbrand om warmte op te wekken maar wil wel graag de toezegging dat in Utrecht nooit vergund wordt dat dierlijk materiaal verbrand mag worden in een biomassacentrale.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) stelt dat biomassa tot meer uitstoot leidt dan het vervuillende steenkool en dat het opwekken van warmte met biomassa ongeveer twee keer zo veel stikstof oplevert als het verbranden van gas. Ondanks dat 42% van de eigen achterban tegen het gebruik van biomassa is, blijven GroenLinks-colleges aan biomassa vasthouden, zo ook het Utrechtse college. De vorige keer toen biomassa in de commissie ter sprake kwam hield het college vol dat biomassa niet perfect is maar wel het beste alternatief dat er nu is. Gevraagd wordt of dit het beste alternatief is als het meer uitstoot en stikstof oplevert dan steenkool en gas. Het college wordt gevraagd volgens welke criteria biomassa een beter alternatief is. Stadsbelang Utrecht ziet biomassa graag verdwijnen uit Utrecht en zal daarom komen met een Actieplan Biomassavrij Utrecht. Wat de fractie betreft komen er geen nieuwe biomassacentrales bij. Gevraagd wordt welke opties er vanuit de gemeente zijn om ervoor te zorgen dat er geen nieuwe biomassacentrales bij komen. De fractie overweegt een postzegelmotie richting het Rijk omtrent het afschaffen van de SDE-subsidies voor biomassa.

De heer Van Deún (PVV) meent dat de vorige sprekers goed hebben belicht waar het vandaag over gaat en vindt het fijn dat er in elk geval twee partijen zijn die tegen biomassa zijn. De fractie meent dat biomassa volksverlakkerij is, ontsproten aan het brein van een aantal milieufantasten. Iedereen begrijpt dat bij het verbranden van bomen net zo goed CO₂ wordt uitgestoten. Bomen kunnen weer aangroeien maar dat gaat minder snel dan het verbranden van bomen voor energie. Er zijn in Nederland inmiddels meer dan 200 centrales en er staan er nog 150 in de planning. Volgens de PVV is er niets groens of duurzaam aan biomassa. En toch wordt het, ook in Utrecht, gebruikt. Alleen GroenLinks is kennelijk nog een voorstander, gezien de GroenLinks-wethouder in Amsterdam die de grootste biomassacentrale van Nederland wil bouwen. Spreker vraagt om met biomassa te stoppen, ook in Utrecht. De andere partijen worden gevraagd hierop te reageren. De EMG-verklaring over hoe duurzaam stadsverwarming is, is een geval van 'Wij van WC-eend vinden...' omdat deze verklaring door Eneco zelf is opgesteld en vervolgens voor 1.200 euro ter controle aan het bureau BCG wordt voorgelegd. De kwaliteitsverklaring wordt echter alleen getoetst op de juistheid van de berekening. Spreker eet 's ochtends 2 boterhammen en in de middag 3, dat maakt samen 5. Het kwaliteitsbureau toetst alleen de rekensom en niet hoeveel of welke boterhammen zijn gegeten.

Dit geldt ook voor de biomassacentrale. Het is onbekend wat er precies wordt opgestookt en aan welke kwaliteitsnormen dat voldoet want ook bij die verklaringen kan afgevraagd worden of ze wel goed zijn. De wethouder wordt gevraagd uit te leggen wat de kwaliteitsverklaring precies inhoudt. Door deze verklaring wel te accepteren moet een inwoner zonder stadsverwarming extra zonnepanelen installeren en is hij of zij daardoor meer geld kwijt. Dit speelt Eneco in de kaart want Eneco wil stroom verkopen en niet kopen. De PVV vindt dit absurd en roept het college op hier onmiddellijk mee te stoppen. Nieuwegein heeft bewezen dat het kan. Utrecht kan prima zonder de door Eneco zelf opgestelde EMG-verklaring en burgers die hun huizen willen voorzien van zonnepanelen en een BENG-norm willen halen zijn dan in elk geval goedkoper uit. Spreker vraagt hoe andere partijen hier over denken. De fractie zal de PvdD steunen bij een motie hierover.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) geeft aan dat er veel te doen is rondom biomassa nu duidelijker wordt dat het niet duurzaam is. Het wordt als feit gepresenteerd dat er op biomassa geleund moet worden om uiteindelijk de transitie naar een duurzaam en klimaatneutraal Utrecht te maken. Dit terwijl biomassa een eindig product is wat betekent dat als het eenmaal gebruikt is, het op en weg is. Hier krijg je vervuilde CO₂-uitstoot voor terug. Er wordt schijnduurzaamheid gewekt en Student&Starter is daar tegen. Zonne- en windenergie zijn oneindig en schoon. Student&Starter kan begrijpen dat je soms pragmatisch moet handelen om een duurzaam en klimaatneutraal Utrecht te realiseren. Echter in de Routekaart van Eneco, waar de stad voor de stadsverwarming afhankelijk van is, zal tot 2040 nog steeds biomassa worden gebruikt. In de Visie op biomassa wordt vanuit de gemeente gesteld dat de stad voor de basisvoorzieningen biomassa nodig heeft. Gevraagd wordt hoe biomassa tijdelijk kan zijn als er zo op biomassa moet worden geleund voor de basis en hoe dit met de eigen klimaatdoelstellingen te verenigen is. De fractie sluit aan bij het verzoek van de PvdD om geen nieuwe vergunningen meer te verlenen en dat de gemeente zich duidelijk uitspreekt tegen biomassa. Utrecht wil een pionier zijn op duurzaamheidsgebied, pretendeert dit ook, en roept dit ook tegen de andere G4-steden en landelijk. Utrecht zou op dit gebied dan ook moeten pionieren en zeggen dat biomassa onwenselijk is en dat er gekozen wordt voor andere oplossingen zoals het stimuleren van partijen om meer te investeren in onderzoek naar groene waterstof. Met betrekking tot de EMG-verklaring sluit de fractie aan bij de PvdD en spreker waardeert de verhelderende boterhamvergelijking van de PVV. Student&Starter is benieuwd naar de tijdelijke inzet van biomassa waarbij vanuit natuur en milieu wordt geadviseerd om concrete maatregelen te nemen over hoe je alternatieven kunt stimuleren, onderzoeken en investeren. De fractie heeft geen beeld hoe en waar nu in geïnvesteerd wordt, waar Eneco mee bezig is en hoeveel ze besteden om sneller van biomassa af te stappen. Gevraagd wordt of de wethouder bereid is om in een raadsbrief alle concrete maatregelen om alternatieven sneller te stimuleren en te onderzoeken op te sommen.

De heer Te Hoonte (VVD) stelt dat de Utrechtse VVD al langere tijd kritisch is op de biomassacentrale als onderdeel van de stadsverwarming. De fractie heeft al eerder kritische vragen gesteld over stadsverwarming. Zeker bij uitbreiding van de stadsverwarmingsnetten ten koste van gasaansluitingen is het belangrijk stil te staan bij de vraag of een stadsverwarmingsnet op biomassa wel een goede keuze is. In de ogen van de VVD zou de biomassacentrale alleen een transitiemiddel moeten zijn. Dat past ook bij het standpunt dat is ingenomen dat er geen nieuwe subsidies komen voor biomassacentrales en daarbij zou het passen dat de houtige biomassa de stadsverwarming gaat verlaten. Het stadsverwarmingsnet wordt wat de VVD betreft verbeterd en zou nooit verplicht moeten zijn voor huiseigenaren bij de verdere uitrol van gasloos. Daarom is in het initiatiefvoorstel voor Rijnenburg ook gepleit voor meer inzet op zonnethermie in combinatie met warmtebuffers. Gevraagd wordt hoe het staat met de ontwikkeling van de zonnethermie-projecten en of alternatieven voor biomassa wel worden opgepakt. Betere en milieubewustere toepassingen moeten mogelijk blijven voor eigenaren en ontwikkelaars en de fractie zal hier bij de transitievisie Warmte op terugkomen. De fractie wil een brede focus op de inzet van aardgas waarbij gebruik van ander gas, waaronder waterstof, het beperken van gasverbruik bij huishoudens op simpele dingen als kookgas, maar bijvoorbeeld ook het beter opsporen van lekkages, bijdraagt aan het halen van de doelen. Ieder huis 50% aardgasvrij is ook een reductie van 50%. Het is goed dat Stadsbelang Utrecht en de PvdD hebben laten uitrekenen hoe het voor een huiseigenaar uitpakt met betrekking tot kosten en uitstoot als je op het stadswarmtenet bent aangesloten. Spreker is hier eerder bij de Warmtevisie in 2017 op ingegaan en heeft toen motie

17.173 ingediend. Dit onderschrijft dat stadsverwarming zoals het in Utrecht gedaan wordt niet zomaar de beste weg is en dat keuzevrijheid moet blijven bestaan voor iedereen die een warmteoplossing zoekt. Spreker heeft ook toen aangegeven dat de wijze waarop het wordt toegepast niet leidt tot de meest energiezuinige huizen maar tot een besparing voor ontwikkelaars op het energiezuinig maken van huizen. Wat de VVD betreft staat de kwaliteitsverklaring zeker ter discussie.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) meent dat voor bijvoorbeeld een warmtenet een collectief, een groep van voldoende omvang, nodig is. Gevraagd wordt of de samenleving niet veel duurder uit is als iedereen zijn eigen oplossing gaat bedenken.

De heer Te Hoonte (VVD) antwoordt dat daar een belangrijk vraagstuk ligt. De afgelopen jaren was te zien dat er geen innovatieprikkels waren bij de exploitant van het stadsverwarmingsnet. Als dit bij het collectief uitrollen van warmtenetten ook gebeurt dan is dat volgens spreker niet de beste oplossing. Er zijn ook andere systemen die in Nederland nog niet bekend zijn, die goed zouden kunnen werken. Spreker heeft bij de Warmtevisie gepleit dat all electric altijd beschikbaar moet blijven. Dat heeft consequenties voor het net maar als deze energie lokaal wordt opgewekt kunnen die ook weer weggenomen worden.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) stelt dat voor sommige oplossingen collectiviteit nodig is. In de Tweede Kamer heeft de VVD geageerd tegen het afsluiten van woningen van het gas, maar dat betekent dat de maatschappij en dus ook de gemeente duurder uit is. Spreker vraagt of de VVD dit wel beseft.

De heer Te Hoonte (VVD) meent dat dat niet het geval is en stelt dat innovatiekracht er toe kan leiden dat individuele oplossingen juist goedkoper uit kunnen vallen. Het zomaar gebruiken van bestaande systemen en zeggen: 'dat rollen we uit', zal niet leiden tot nieuwe systemen met goedkopere oplossingen. In de transitievisie staat bijvoorbeeld het voorstel om een wijk die qua stadsverwarming op hoogtemperatuur zit, om te zetten naar laagtemperatuur. Dat kan in de ogen van de heer Wijmenga een goede collectieve oplossing zijn maar er wordt dan wel een collectieve investering gevraagd aan bewoners die al van het gas af zouden moeten zijn als Eneco de gascentrale had vervangen voor iets duurzaam. Spreker is benieuwd naar die transitie. Voordat er meer stadsverwarming wordt uitgerold is het goed om te weten hoe dit verduurzaamd gaat worden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is benieuwd waarom de VVD zich zo verzet tegen het collectieve karakter waar de ChristenUnie over sprak. Spreker meent dat de stad niet gebaat is bij alleen maar individuele oplossingen waar wel bij de vrijheid om zelf een leverancier te kunnen kiezen. Gevraagd wordt of de VVD het met het CDA eens is dat het daar meer over zou moeten gaan en dat er meer naar open warmtenetten toe moet worden gegaan.

De heer Te Hoonte (VVD) meent dat het en en is. Als je in de stadsverwarmingssysteem zit dat niet voldoet aan jouw wensen en eisen wil je liever over kunnen stappen op een ander systeem. Bij de Warmtevisie is uitgebreid gesproken over dat het niet onmogelijk gemaakt moet worden dat iemand in een stadsverwarmingswijk gebruik maakt van een warmtepomp en zonnepanelen en af en toe een beetje energie uit het net. Dat moet mogelijk blijven. Dat wil niet zeggen dat je niet voor wijken kunt zeggen dat ook stadsverwarming aangeboden kan worden. Als het product goed genoeg is zullen mensen er ook voor kiezen. Tot nu toe lijkt het erop dat mensen met stadsverwarming niet ervaren dat dat beter is dan wat ze elders aan ervaringen opdoen. Open netten heeft de voorkeur van de lokale VVD.

De heer Van Heuven (PvdD) dankt de VVD voor de steun met betrekking tot de kwaliteitsverklaring. Het doel van dit debat is om ook een uitspraak te doen over de wenselijkheid van nieuwe biomassacentrales. De VVD heeft meegestemd met de motie om geen nieuwe vergunningen meer te verlenen maar de VVD heeft zich nu nog niet uitgesproken over biomassacentrales.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan kritisch te zijn op biomassa en de fractie is van mening dat het niet ingezet moet worden. De VVD hecht wel belang aan een asfaltcentrale en er zou dus wel voor die centrale een alternatief moeten zijn. Als het op gas kan dan is dat ook prima maar daar zijn andere partijen dan weer minder gelukkig mee. Dat spanningsveld moet nog afgewogen worden maar in de basis is de fractie niet voor verder inzet van biomassa en zeker niet voor kleine projecten als zwembaden.

De heer Bosse (PvdA) verwijst naar de oproep van de PvdD om een uitspraak te doen als raad over de wenselijkheid van biomassacentrales en nieuwe bedrijvigheid. Gevraagd wordt hoe de VVD tegen nieuwe bedrijvigheid aan kijkt. Gesteld dat er een tweede asfaltcentrale komt of dat er

nieuwe aanvragen komen voor centrales die energie moeten opleveren voor industrie, wordt gevraagd of de VVD er op tegen zou zijn om deze op biomassa te stoken.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan niet te zijn voor nieuwe subsidies voor het verbranden van hout voor elektriciteitsopwekking. Er zijn toepassingen waarbij iets moet worden ingezet om tot een hoge temperatuur te komen en het is beter biomassa daar voor, in plaats van voor elektriciteitsopwekking te reserveren. En als dat gedaan wordt is de vraag wat de beste plek is om dat te doen, hoe je dat netjes kunt doen, waar het hout vandaan komt en of er alternatieven zijn bijvoorbeeld in de vorm van waterstof.

De heer Bosse (PvdA) meent dat het debat wat uitblijft omdat de partijen vrij eensgezind zijn over het onderwerp. De PvdA vindt dat biomassa alleen gebruikt zou moeten worden als waardige brandstof voor onder andere de petrochemie. Waar dat niet het geval is, is de fractie tegen biomassa en tegen de vergunning voor nieuwe centrales. De fractie betreurt het dat het college deze groene lijn niet steunt en dat eerdere moties van Stadsbelang Utrecht en de PvdD het niet hebben gehaald. Het college stelt dat er nu nog onvoldoende andere duurzame energiebronnen zijn. De fractie leest in de brief daarover een bepaalde gelatenheid en de fractie zou wat meer actie en ambitie van het college willen zien. Spreker sluit aan op de vragen van Student&Starter over welke alternatieven er zijn, hoe de innovatie verloopt en of de Routekaart tot 2040 moet blijven doorlopen met biomassa.

Spreker sluit met betrekking tot de EMG-verklaring aan bij de vragen die zijn gesteld over waarom deze verklaring niet geweigerd kan worden. In de stukken staat dat er een second opinion is aangevraagd over de verklaring maar deze is al ouder en gevraagd wordt of de wethouder opnieuw een second opinion zou willen laten uitvoeren.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) dankt de partijen die dit onderwerp hebben geagendeerd omdat het altijd goed is om te kijken of er nog iets met het biomassagebruik kan worden gedaan, biomassa ligt ook bij de ChristenUnie gevoelig. De partij is al sinds 2016 landelijk bezig met het stopzetten van subsidies voor biomassacentrales. Als er gekeken wordt wat er lokaal nog geregeld kan worden dan toont de brief van 22 juli 2020 een goede afgewogen benadering van het college. De wet geeft maar beperkte ruimte en het college doet daarbinnen wat het kan. De fractie zal zich waarschijnlijk binnenkort gaan inzetten om te kijken of er nog wat gedaan kan worden met kachels en open haarden. Samen met GroenLinks wordt gekeken of er straks onder de Omgevingswet wat meer ruimte is op dat gebied. Het college wordt gevraagd te reflecteren op hoe het zit met de Omgevingswet in relatie tot biomassagebruik bij industriële installaties, waar het college het bevoegd gezag is.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) stelt dat de ChristenUnie de brief van 22 juli 2020 aanhaalt waarin het college aangeeft niet te kunnen afwijken van de juridische kaders. Utrecht presenteert zich echter als een pionier op duurzaamheidsgebied en er kan wel degelijk een ambitie worden uitgesproken en alternatieven kunnen worden onderzocht. Dat zou kunnen bijdragen aan wat de collega's in Den Haag doen en gevraagd wordt hoe de ChristenUnie daar tegen aan kijkt.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) meent dat de lokale ruimte maximaal gebruikt moet worden. De landelijke ChristenUnie heeft geen extra stimulans uit Utrecht nodig om zich van biomassa bewust te zijn. Landelijk is door D66 en de ChristenUnie heel veel gedaan aan het terugdringen van het stimuleren van biomassa. Lokaal is de ruimte beperkt en deze dient maximaal benut te worden.

De heer Van Heuven (PvdD) memoreert te hebben gerefereerd aan Nijmegen waar nieuwe biomassacentrales door de raad verboden zijn en vraagt wat de ChristenUnie daar van vindt en of deze oproep gesteund wordt.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) geeft aan benieuwd te zijn hoe dit in Nijmegen geregeld is, het lijkt niet mogelijk om met een motie van de raad landelijke wetgeving te doorkruisen. Als de PvdD hier informatie over zou kunnen delen dan zou dat gewaardeerd worden. Spreker vervolgt en geeft aan vanaf 2015 al kritiek te hebben geleverd op de kwaliteitsverklaring. Er zijn in de optiek van spreker toen ook onterechte vergunningen verstrekt voor de bouw van woningen van een te lage kwaliteit. In 2016 is motie 42 mede-ingediend die opriep om bij nieuwbouw voor maximale duurzaamheid te gaan. Het college wilde deze motie niet uitvoeren omdat het er geen wettelijke basis voor zag. Spreker werd enthousiast bij het zien van de uitspraak van Raad van State, omdat dat een basis lijkt te geven om de meest duurzame woningen te eisen en de kwaliteitsverklaring buiten beschouwing te laten. Het college wordt opgeroepen om motie 42 uit 2016 te gaan uitvoeren. Het college wordt om een reactie gevraagd.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of dit volgens de ChristenUnie voor alle woningbouwprojecten in de stad moet gelden.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) stelt dat bij woningen die op het warmtenet zijn aangesloten, het warmtenet mag meetellen als 'besparingsmaatregel' die meetelt in de berekening van de energieprestatiecoëfficiënt van de woning. De woning hoeft dan dus minder geïsoleerd te worden omdat het op een warmtenet is aangesloten. Dat kost de bewoners geld. Als de uitspraak van de Raad van State de ruimte biedt om dat beleid los te laten dan zou dat gedaan moeten worden.

De heer Te Hoonte (VVD) memoreert dat zelf ook al in 2017 te hebben aangegeven. De bewoners schieten er bij in en het maakt de woning goedkoper voor de ontwikkelaar. Er komt nu een aantal projecten met kleinere netten en gevraagd wordt of daar ook moet gelden dat daar de meest energiezuinige woningen moeten komen.

De heer Wijmenga (ChristenUnie) meent dat als dat op dezelfde manier kan als bij de zaak Nieuwegein tegen Portaal dan zou de wethouder die ruimte moeten gebruiken omdat de meest duurzame woningen met de laagste woonlasten gewenst zijn.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) geeft aan dat GroenLinks net als de andere sprekers in de raad geen fan van biomassa is. Iedereen wil zo snel mogelijk van biomassa af. Er is gepleit om de alternatieven in gang te zetten en de fractie steunt dat. Er is echter minder gesproken over wat er in de tussentijd wordt gedaan. GroenLinks stelt op dat punt in elk geval van het gas af te willen en dan zijn er voor bepaalde industriële processen en warmte nog weinig alternatieven.

De heer Van Heuven (PvdD) stelt dat in het verkiezingsprogramma van GroenLinks van de laatste Tweede Kamerverkiezingen duidelijk staat dat GroenLinks geen nieuwe biomassacentrales wil. Gevraagd wordt of GroenLinks bereid is om de oproep om geen nieuwe biomassacentrales in Utrecht toe te staan te steunen.

De heer Te Hoonte (VVD) geeft aan dat de VVD voor Rijnenburg een initiatiefvoorstel heeft ingediend met betrekking tot zonnethermie. Dit voorstel kreeg niet veel steun in de raad. De wethouder heeft het wel overgenomen voor het zonnegedeelte maar er lijkt verder op dat vlak weinig te gebeuren terwijl er wel kansen liggen. Spreker vraagt wat GroenLinks daar van vindt.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) geeft aan van de biomassacentrales af te willen. De partij vindt het belangrijk de alternatieven flink in gang te zetten maar het is ook duidelijk dat de partij van het gas af wil. Uit een rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving blijkt dat als je de klimaatdoelen voor 2030 wilt halen, dat niet lukt met andere bronnen dan biomassa.

Richting de VVD merkt spreker op dat het stimuleren van nieuwe alternatieven wordt gesteund. Als dat voor 2030 mogelijk is zou daar ook op overgestapt moeten worden.

De heer Van Heuven (PvdD) meent dat mevrouw Heijne niet duidelijk is over of ze nieuwe biomassacentrales wil vergunnen. Het verkiezingsprogramma van GroenLinks heeft daar echter maar vijf woorden voor nodig. Door biomassa toe te staan blijft de asfaltcentrale in Utrecht. Daar komen vieze stoffen uit en het geeft geluidsoverlast. Gevraagd wordt of mevrouw Heijne blij is dat door het toestaan van biomassa dit soort centrales in Utrecht kunnen blijven.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) vraagt zich af of het weigeren van biomassa leidt tot het weigeren van een asfaltcentrale. De centrale zou ook op gas door kunnen gaan en de vraag is of je zo een centrale dan stimuleert om over te stappen op alternatieven.

Spreker vervolgt en stelt dat GroenLinks voor 2030 van het gas af wil, de klimaatopgave voor 2030 wil halen en vol wil inzetten op alternatieven voor biomassa. Daarom wordt er nu niet gekozen voor volledig blokkeren maar voor streng reguleren en zo snel mogelijk uitfasen.

De heer Van Heuven (PvdD) geeft aan dat er nu gesteld wordt dat GroenLinks zo snel mogelijk wil uitfasen maar mevrouw Sturkenboom geeft aangegeven dat Utrecht tot 2040 afhankelijk blijft van biomassa en er dus bossen blijven worden leeg gekapt en vraagt wat mevrouw Heijne daar van vindt.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) stelt anderen in de raad nog niet te hebben gehoord over het halen van de doelstellingen van het klimaatakkoord voor 2030. Het is duidelijk dat biomassa daar voor nodig is. Er is echter niet voor niets motie 300 ingediend die voorschrijft dat er streng toegezien moet worden op uitstoot, luchtkwaliteit en herkomst van het hout.

De heer Van Heuven (PvdD) geeft aan dat de duurzaamheidscijfers slecht zijn. Uit een artikel van De Groene blijkt dat de certificatie niet op orde is en dat in Estland bomen gekapt worden die als pellets naar Europa worden verscheept. Daar gaat dan een sticker op dat dat duurzaam is. Spreker begrijpt niet dat GroenLinks dit nog steunt. Iedereen wil duurzaam en biomassa is niet duurzaam.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) stelt dat als vergunningen voor biomassacentrales verleend blijven worden terwijl er maar een bepaalde beschikbare capaciteit in Nederland is, dat

inhoudt dat elke centrale leidt tot meer CO₂-uitstoot. Dit terwijl er alternatieven zijn. Het lijkt dan ook goed om de ambitie met betrekking tot bijvoorbeeld zonne-energie op daken, isoleren en warmtepompen op te schroeven.

5 **De heer Bosse (PvdA)** vraagt of als er een centrale bijkomt in Utrecht de voorkeur van GroenLinks dan uitgaat naar een gascentrale of een biomassacentrale.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) stelt dat helder is dat misstanden aangepakt moeten worden. De certificering is er niet voor niets. Dat is een serieus keurmerk wat door GroenLinks als voorwaarde is gesteld. Als de keuze tussen biomassa en gas moet worden gemaakt is duidelijk dat

10 GroenLinks van het gas af wil. Kennelijk willen andere partijen in de raad dat niet.

De heer Te Hoonte (VVD) vraagt of als blijkt dat het hout via een trucje toch een andere herkomst blijkt te hebben, de biomassacentrale dan uitgaat en de gascentrale wat harder aan of dat er dan gewoon doorgegaan wordt met de biomassacentrale.

15 **Mevrouw Heijne (GroenLinks)** antwoordt dat misstanden aangepakt moeten worden en als blijkt dat er met de certificering gerommeld wordt, dat dan aangepakt moet worden.

Met betrekking tot de kwaliteitsverklaring merkt spreker op dat GroenLinks een hoge ambitie heeft voor de gebouwde omgeving. Spreker sluit aan bij eerder gestelde vragen over wat er met de kwaliteitsverklaring gedaan kan worden. Daarnaast is het belangrijk dat huizen die gebouwd worden vanaf de start vol gelegd worden met zonnepanelen. Het college wordt gevraagd wat het kan doen in de gesprekken met de ontwikkelaars om ervoor te zorgen dat dat gebeurt.

25 **De heer Schreuder (D66)** geeft aan zich in grote lijnen te kunnen vinden in de inbreng van GroenLinks. Niemand in de raad is voorstander van biomassa maar het is nu de minst slechte oplossing. Het college heeft dan ook een goede visie neergelegd met de boodschap dat biomassa niet gewenst is, alleen bij hoge uitzondering en met hoge eisen. De rapportage hierover van het college ziet er goed uit en spreker is benieuwd naar de beantwoording van de technische vragen die erover gesteld zijn.

Spreker is ook benieuwd naar de beantwoording van de wat technische vragen van de PvdD over het tweede deel.

30 **Mevrouw Petersen (SP)** geeft aan met betrekking tot biomassa redelijk op dezelfde lijn te zitten als de PvdD. Biomassacentrales zijn voor de SP ook onwenselijk en een motie tegen het verlenen van nieuwe vergunningen zal dan ook gesteund worden.

35 **Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan de lijn van de ChristenUnie te volgen dat dit vooral een landelijke discussie is. Er is laatst een advies vanuit de SER gekomen waarin wordt ingegaan op onder andere de misstanden en de hoogwaardiger toepassing van biomassa. Het CDA is van mening dat biomassa uitgefaseerd moet worden en dat alternatieven als geothermie en aquathermie ontwikkeld zouden moeten worden. Dat neemt niet weg dat deze alternatieven op dit moment nog beperkt zijn.

45 **De heer Van Deún (PVV)** stelt dat GroenLinks andere partijen vroeg naar hun standpunt over het van het gas af gaan. De PVV wil met name van het gas van Slochteren af en steunt het onderzoek naar alternatieven. Het alternatief van kernenergie op de lange termijn is niet het alternatief van GroenLinks. De PVV wil van het gas af, maar als dat niet kan zou het gas willen importeren.

50 **Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat biomassa een duivels onderwerp is met allerlei ingewikkelde dilemma's. voor het college is het het minst favoriete alternatief voor aardgas. Het advies van de SER is een genuanceerd verhaal over hoe je naar biomassa kunt kijken. Wat het college betreft is een van de voordelen dat het ten opzichte van CO₂ beter scoort dan fossiele brandstof. Dat levert 70% tot 80% winst op met betrekking tot CO₂ en dat is ook de reden dat biomassa een rol krijgt. Het heeft ook nadelen op bijvoorbeeld het gebied van ecologie en hoogwaardige inzet van materialen.

55 Voor de hoge temperaturen liggen de alternatieven niet voor het oprapen. Met betrekking tot de asfaltcentrale zou aardgas het alternatief zijn, of geen asfaltcentrale. Biomassa heeft een tijdelijke rol en hoe sneller er van af gestapt kan worden hoe beter. In de Tweede Kamer ligt een breed gesteunde motie om iets aan de subsidiëring te doen. Het college wil zo min mogelijk kleinschalige toepassingen omdat dat beperkt in de sturing op de kwaliteit.

De gemeente heeft tegen de installatie bij de Kromhoutkazerne geprocedeerd, maar dit proces niet gewonnen. Dat geeft aan dat de gemeente beperkt aan zet is als het gaat over vergunningverlening.

Student&Starter had een interessante observatie over hoe je tot alternatieven komt. Dat is ingewikkeld, bijvoorbeeld omdat de gemeente geen contractuele relatie heeft met Eneco. Wat dat betreft staat de gemeente dus op achterstand als het gaat om sturing. De huidige wetgeving geeft de gemeente niet veel instrumenten in handen om bij Eneco aan te dringen op snellere verduurzaming. De concept Warmtewet die bij de overheid in voorbereiding is biedt die mogelijkheid ook niet.

Eneco en de gemeente werken aan geothermie en dit zou een goed alternatief voor biomassa kunnen zijn. Er zijn concrete contracten gesloten over rioolwarmte bij de rioolzuivering van het Waterschap. Daarnaast is Eneco bezig met buffering wat betekent dat er minder warmte nodig is waardoor de efficiëntie van het net toeneemt. Los van het warmtenet van Eneco is Utrecht bezig bij nieuwbouwwontwikkelingen met bijvoorbeeld aquathermie. Bij de Merwedekanaalzone is een warmtesysteem voorzien van WKO met hulp van het Merwedekanaal. Er wordt dus gewerkt aan alternatieven maar deze liggen niet voor het oprapen. De geothermieprojecten zijn een worsteling. De bestaande wetgeving en de bestaande financiële regelingen zijn soms nog niet geschikt voor nieuwe ontwikkelingen.

Met betrekking tot vergunningverlening en de kwaliteitsverklaring wil de raad graag meer boven op de bal zitten en het college geeft dan steeds aan dat dat niet mogelijk is. Soms is het college geen bevoegd gezag en als het dat wel is mag alleen aan de wet getoetst worden. Er mag geen nieuwe wetgeving of regel verzonnen worden. De wethouder kan daarom ook niet toezeggen dat er geen vergunningen meer verleend worden.

De wethouder zou de PvdD graag bedienen met betrekking tot het dierlijk materiaal al denkt ze dat dat helemaal niet aan de orde is maar geeft aan dat hier ook weer een toetsing aan de wet plaatsvindt.

De heer Van Heuven (PvdD) stelt dat de wethouder heeft gezegd dat vergunningen niet geweigerd kunnen worden omdat er geen nieuwe regels verzonnen kunnen worden. Dat nodigt spreker uit om nog meer in de Nijmeegse casus te duiken. Spreker vraagt of de wethouder bereid is om actief uit te dragen dat nieuwe vergunningen niet welkom zijn.

Wethouder Van Hooijdonk vraagt of de PvdD wil dat het college dat ook op aardgas en steenkool doet.

De heer Van Heuven (PvdD) antwoordt dat hij dat zou wensen. Er zijn alternatieven. Zo schijnen er voor asfalt technieken te zijn op een lage temperatuur waar geen biomassa, gas of kolen voor nodig zijn. Zo zou er weer naar zonnethermie gekeken kunnen worden en dat is de lijn die de fractie graag van het college zou willen zien.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat zover zij weet asfalt naar 800 graden moet en dat dat bijna niet op een andere manier te maken is. De wethouder deelt de droom van de PvdD met betrekking tot het terugdringen van CO2 maar vreest dat dit de gemeente in de staart zal gaan bijten. Dat is niet omdat de wethouder veel vergunningen verwacht. Het college verwacht niet dat de aanvragen storm gaan lopen en al helemaal niet als de Tweede Kamer de kraan dichtdraait. Er zijn echter activiteiten die in 2021 en in 2025 en 2030 misschien ook nog wel gebeuren die niet gemakkelijk van fossiele bronnen af te krijgen zijn als alle andere alternatieven ook uitgesloten worden.

De ChristenUnie vroeg of de Omgevingswet extra mogelijkheden biedt. Dit moet nog beter uitgezocht worden maar het college is daar niet optimistisch over. De meeste wetgeving die hier over gaat komt niet zodanig in de Omgevingswet terecht dat er zaken gedelegeerd worden aan gemeenten. De verwachting is dat dit landelijke richtlijnen blijven. De wethouder zal hier later op terugkomen.

Met betrekking tot de kwaliteitsverklaring is er in de loop der tijd wel wat veranderd. In het verleden was er echt iets loos. Er zat een gat tussen de prestaties en de verklaring en dat is nu niet het geval. Er is gezegd dat de verklaring te zonnig zou zijn maar Eneco staat met de stadsverwarming in Utrecht op de 22^e plaats van de 25 installaties in Nederland. Dat is vergeleken met andere systemen dus erg laag. De EPC-methode is veranderd, dit is nu de BENG geworden. In de BENG is de schil van het huis zo goed als vastgelegd. Op dit moment zou de casus uit 2015 dan ook veel minder effect hebben op de kwaliteit van het gebouw dan in die tijd. Daarnaast is het beleid van de gemeente veranderd. Er wordt nu geprobeerd om te voorkomen dat nieuwbouw op hoge temperatuur komt. Het sturen op lage temperatuuroplossingen betekent dat je een goede schil en een goede kwaliteit van het gebouw nodig hebt.

Ook wordt er gewerkt vanuit het energieprotocol wat het resultaat is geweest van de discussies in 2015 en 2016. In dat protocol wordt gestuurd op het zoveel mogelijk zelf oplossen van het energievraagstuk in een huis, gebouw of gebied. Er is dus wel wat gebeurd in de sturing en in de wettelijke context.

5 De invloed, zo kwam ook uit het onderzoek van Zorn is hoeveel PV-panelen er op het dak liggen. Iedereen herkent het beeld van net opgeleverde nieuwbouw met slechts twee 'schaampanelen' op het dak, waar meer op had gekund maar dat de ontwikkelaar het dicht gerekend heeft. Dit zou echter niet via de omweg van de kwaliteitsverklaring verklaring geregeld moeten worden. De gemeente kan daar ook helemaal niet aan komen en er zou via de Rijksoverheid gelobbyd moeten worden voor betere regelgeving. Deze gesprekken lopen en de overheid heeft hier ook oren naar omdat iedereen vindt dat eerst de daken vol moeten liggen voordat er zonnepanelen worden gerealiseerd.

De kwaliteitsverklaring kan niet afgewezen worden. In Nieuwegein was er iets anders aan de hand.

15 **De heer Van Heuven (PvdD)** vraagt of de wethouder nu zegt dat de kwaliteitsverklaring niet van toepassing is op hoe duurzaam een huis is.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat het om de schil van een huis gaat. De berekening bestaat uit verschillende componenten en de BENG-norm heeft standaard hoge waarden voor de schil. Het type verwarmingssysteem heeft daar geen invloed op. Die regelgeving is ten opzichte van 2015 veranderd. Het heeft nog wel invloed op de panelen.

20 **De heer Van Heuven (PvdD)** geeft aan dat bureau Zorn stelt dat het rendement dat Eneco aangeeft te hoog is en gevraagd wordt in hoeverre de wethouder het daar mee eens is.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt het daar niet mee eens te zijn. Er zijn sinds de gesprekken in de raad in 2015 en 2016 intensievere afspraken gemaakt over hoe de kwaliteitsverklaring getoetst wordt en hoe de gemeente daar in meekijkt. Het college ziet geen aanleiding om aan de verklaring te twijfelen. Het college ziet dan ook geen aanleiding om een second opinion te doen.

25 **De heer Van Deún (PVV)** stelt dat in de rapportage van Zorn te lezen is dat Eneco alleen de gegevens aanlevert en dat het kwaliteitsbureau alleen de berekeningen uitvoert. Vandaar de opmerking: 'Wij van WC-eend vinden...' De door Eneco aangeleverde cijfers worden niet gecontroleerd.

30 **Wethouder Van Hooijdonk** licht toe dat Nieuwegein niet zozeer de kwaliteitsverklaring heeft afgewezen. Er is bij een ontwikkelaar die de kwaliteitsverklaring verkeerd, te zonnig, in de berekening had staan, deze berekening afgewezen. Dat leidde inderdaad tot kwalitatief minder goede gebouwen. In de zaak die hierover is aangespannen heeft Nieuwegein op dat punt gelijk gekregen. Dit was dus niet een afwijzing van de kwaliteitsverklaring maar van de vergunningaanvraag en de berekening die onder de EPC lag. Het college is van mening dat de kwaliteitsverklaring niet afgewezen kan worden tenzij er gegronde redenen zijn.

35 Het is juist dat het bureau dat extern toetst de verklaring maakt, maar Eneco levert de data aan. Dat zou ook moeilijk anders te organiseren zijn. Dit gebeurt bij heel veel toetsprocessen. Ze controleren niet de boterhammen maar maken wel de som van de berekeningen waarbij Eneco wel moet vertellen hoeveel boterhammen ze eten.

40 **De heer Van Deún (PVV)** vraagt hoe de gegevens van Eneco gecontroleerd wordt als Eneco de gegevens aanlevert en het bureau alleen maar berekent.

Wethouder Van Hooijdonk meent dat dit vergeleken kan worden met een accountant. Een accountant doet niet zelf de boekhouding maar controleert wel of een organisatie de processen en procedures op orde heeft en of de rekensommen kloppen. Het is bij toetsing niet mogelijk om de bedrijfsvoering over te nemen. Je ontkomt er niet aan om informatie te gebruiken van een bedrijf zelf.

45 Wat het college betreft zijn de rapportages openbaar waar ze openbaar kunnen zijn. Het college heeft geprobeerd de raad te bedienen door een samenvatting te maken met links om door te klikken naar meer detailinformatie. De pdf-en kunnen ook onder de samenvatting worden gehangen. De wethouder hoort het graag als de raad de volgende keer al deze documenten erbij zou willen ontvangen.

50 Er is door de PvdD gevraagd of de bureaus onafhankelijk zijn. In principe zijn zij dat, zij zijn Eneco niet. Dit zijn vaak partijen als de RVO, een auditor of bureaus met een accreditatie.

55 Misstanden zijn bij het college niet bekend. Er is natuurlijk een discussie over waar de bossen uit Estland voor benut worden. De Eneco-centrales maken geen gebruik van hout uit Estland. Er wordt gebruik gemaakt van afvalhout uit Nederland. In deze centrales kan ook niets anders

gebruikt worden waardoor er moeilijk mee valt te marchanderen. Dit materiaal past in bijna geen enkele andere centrale. In het geval van Eneco is de wethouder geneigd om te stellen dat er weinig ruimte is om het anders te doen dan afgesproken. De wethouder snapt de ambitie om bijvoorbeeld met betrekking tot luchtkwaliteit de lat hoger te leggen. Soms lukt dat vrijwillig, met betrekking tot luchtkwaliteit zijn bijvoorbeeld bij Eneco hogere normen gesteld dan wettelijk geregeld. Dit kan echter alleen als dit tweezijdig wordt afgesproken.

De voorzitter deelt mee dat er één toezegging is gedaan.

Toezegging

Wethouder Van Hooijdonk zegt toe dat de raad in Q2 een toelichting ontvangt op de rol die de Omgevingswet wel of niet kan spelen op het vergroten van de lokale invloed op vergunningen op biomassacentrales.

De voorzitter deelt mee dat dat dit punt waarschijnlijk terugkomt in de raad omdat er moties zijn aangekondigd.

De heer Van Heuven (PvdD) geeft aan dat hij twee moties had klaarstaan. De eerste was gericht op het weigeren van nieuwe vergunningen voor biomassacentrales. Hier zal nog een en ander voor uitgezocht moeten worden en de juiste toon voor moeten worden gezocht. Met betrekking tot de kwaliteitsverklaring heeft spreker nauw samengewerkt met de heer Zorn en anderen en wat vandaag besproken is zal hij met dit netwerk bespreken. Spreker zal hier op een gegeven moment in de raad op terug komen.

De heer Te Hoonte (VVD) stelt voor om dit samen te laten lopen met de transitievisie Warmte. **De voorzitter** licht toe dat dit aan de PvdD is.

De voorzitter schorst de vergadering om 14.52 uur tot 15.15 uur.

6. Raadsvoorstel Toekomst parkeergarage Springweg

De voorzitter, **de heer Wijmenga**, heropent de vergadering om 16.41 uur. De garage Springweg is in gemeentelijk eigendom en de exploitatie is uitgegeven aan Klépierre tot in 2022. Het college stelt voor om de exploitatie opnieuw voor twee jaar in handen te geven aan Klépierre en daarna de exploitatie voor vier jaar in eigen beheer te nemen om in 2028 de parkeergarage te slopen. De raadscommissie heeft net een besloten debat gevoerd over dit onderwerp. Het debat wordt gevoerd in twee termijnen.

De heer Weistra (GroenLinks) stelt dat er net in het geheim over dit onderwerp is gesproken en dat is afgesproken dat er niet over bedragen wordt gesproken in de openbaarheid. Dit ondanks dat exploitatieresultaten zwaar meewegen in de afwegingen van partijen om voor bepaalde varianten te kiezen. Het lijkt spreker goed om duidelijk te maken dat bepaalde zaken niet besproken kunnen worden op dit moment.

Mevrouw Schilderman (D66) stelt dat er nu een kans is om een impuls te geven aan de binnenstad, om meer ruimte te maken om te wandelen, of om op een bankje te zitten. Dit kan door geparkeerde auto's en fietsen weg te halen aan de Oude Gracht en op termijn ook aan de Nieuwe Gracht. D66 ziet liever meer ruimte voor de bewoners van de stad dan alleen een verbetering van het stukje bij de Springweg. Er wordt veel gewandeld tegenwoordig en spreker meent dat het mooi zou zijn als de auto's niet op de weg staan geparkeerd maar in een parkeergarage. De fractie kan zich daarom ook niet helemaal in het voorgestelde scenario vinden. Wat mist is bijvoorbeeld een invulling met fietsparkeren, er wordt al lang gezocht naar meer plek voor fietsparkeren en ook met name aan deze kant van de binnenstad. De Springweggarage is hier al vaker bij benoemd. De wethouder heeft ook toegezegd om dit uit te werken. Dankzij de vragen van D66 is er een extra scenario uitgewerkt waarin het fietsparkeren wel is toegevoegd.

De fractie zou nog een verdieping willen zien en wenst drie zaken mee te geven. Wat D66 hoeft de gemeente niet per se de exploitant te zijn, als de kaders maar duidelijk zijn. Daarnaast zou het goed zijn om te heroverwegen wat de gemeente wil met de Springweggarage. Er zou voor
5 gekozen kunnen worden om een besluit over wel of niet slopen pas later te nemen, bijvoorbeeld in 2028. In de tussentijd zou dan gewerkt kunnen worden aan scenario waarin meer deelauto's en meer fietsparkeren wordt toegevoegd. Dit zeker, wanneer de gemeente het bezoekersparkeren laat afnemen en de focus meer wordt gelegd op het bewonersparkeren. De wethouder wordt gevraagd of hij naar aanleiding van dit debat de mogelijkheid ziet om nog andere scenario's uit te werken en of hij bereid is deze zaken daarin mee te nemen.

10 **Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan dat D66 het CDA aan haar zijde vindt als het gaat om fietsparkeren in de binnenstad. Deze plek zou daarvoor uitkomst kunnen bieden en spreker vraagt hoe dat, ook financieel gezien, haalbaar wordt gemaakt. Op dit moment levert fietsparkeren niet veel op.

15 **Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat het in eerste instantie belangrijk om de garage niet op korte termijn te slopen. Daarnaast is het zo dat ook bij andere garages in de binnenstad hier op gesubsidieerd wordt. Spreker meent dat deze garage kostenefficiënter zou kunnen zijn dan andere garages.

20 **De heer Weistra (GroenLinks)** vraagt of D66 het met GroenLinks eens is dat het slopen van de parkeergarage ertoe zou kunnen leiden dat er meer fietsen geplaatst zouden kunnen en dat het laten staan van de garage niet nodig is voor het fietsparkeren.

Mevrouw Schilderman (D66) Geeft aan dat fietsparkeren niet in het voorstel staat. De garage is niet per se nodig maar D66 wil meer focus op bewonersparkeren in fietsparkeren en zolang de garage er staat is deze daar goed voor te gebruiken.

25 **De heer Weistra (GroenLinks)** wenst deze vraag naar het college door te geleiden en is benieuwd of er ook scenario's zijn waarbij de parkeergarage gesloopt wordt maar ook een oplossing komt voor het fietsparkeren.

30 **Mevrouw Schilderman (D66)** wil daar aan toevoegen dat een oplossing op korte termijn wenselijk is aangezien er al 6 jaar aan deze kant van de stad naar een oplossing voor fietsparkeren.

Spreker vervolgt en memoreert dat twee jaar geleden ook is gesproken over een andere functie en de toekomst van de parkeergarage. D66 ziet mogelijkheden voor vergroening, cultuur en/of horeca en ander gebruik van het dak. De fractie meent dat bewoners en ondernemers hier in mee zouden kunnen willen gaan en dan is het belangrijk dat dit geen eindeloos project wordt. De fractie
35 verwacht wel gemeentelijke regie en gevraagd wordt of het college hier mee aan de slag wil gaan en of het een mogelijkheid ziet om een uitnodiging naar de stad te doen waarbij de omgeving betrokken wordt. In gebruik geving tot aan 2034 zou hier een goede bijdrage aan kunnen leveren. Het voorstel maakt het lastig om hier politieke keuzes over te maken. Zo wordt er al deels geheim over het onderwerp gesproken maar er liggen ook punten in de financiële systematiek die het moeilijk maken om keuzes te maken. Parkeeropbrengsten van straatparkeren worden tot in de
40 oneindigheid meegenomen in de begroting en de fractie vindt dat niet passend. Deze een maximaal aantal jaren in de begroting ingerekend worden zodat de politiek de keuze kan maken dit weg te halen. Ook in de scenario's staat iets opmerkelijks. Zolang de parkeergarage blijft staan moeten de fictieve gemiste erfpachtopbrengsten gedekt worden terwijl dit volgens de financiële systematiek niet hoeft als de garage gesloopt zou worden. Dat is niet uit te leggen. De
45 erfpachtopbrengst is gemist of niet, dat hangt niet samen met het wel of niet slopen van de garage. Gevraagd wordt of het college bereid is om dit aan te passen zodat de raad betere keuzes kan maken.

50 D66 ziet een scenario voor zich met functiemenging, fietsparkeren bewonersparkeren zodat het doel van het weghalen van de auto's langs de grachten bereikt kan worden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) meent dat er wel een verschil is in de gederfde inkomsten omdat de kosten van het laten staan van de garage gecompenseerd moeten worden.

55 **Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat het prima is om kosten die gemaakt worden te verwerken. Nu is het zo dat ongeacht of er kosten zijn voor onderhoud gemiste erfpachtopbrengsten ingerekend moet worden. Spreker vindt het vreemd om een verschil te maken tussen het wel of niet blijven laten staan van de garage.

60 **De heer Weistra (GroenLinks)** stelt dat de Springweggarage te bereiken is via de terrassen van de Mariaplaats en een deel van de Herenroute. De garage staat op 10 minuten loopafstand van het Centraal Station en 5 minuten van de deels lege parkeerplaatsen bij Hoog Catharijne en aan

het voetgangersgebied waar Utrecht snakt naar ruimte voor fietsers en voetgangers. Deze parkeergarage heeft wat GroenLinks betreft geen toekomst. Utrecht heeft gekozen voor fietser en voetganger en voor schone lucht en veilige straten. Wat GroenLinks betreft wordt met deze garage hetzelfde gedaan als met de gedempte singel; terugdraaien en de stad herstellen. Dit het liefst zo snel mogelijk en het voorstel biedt hier goede aanknopingspunten voor.

De heer Bosch (PVV) vraagt of GroenLinks ook de bebouwing die er stond ook weer in de oude staat wil terugbrengen.

De heer Weistra (GroenLinks) meent dat het wenselijk is dat de plek zo wordt ingericht dat het recht doet aan de plek.

GroenLinks is niet blind voor de belangen van ondernemers. Hoewel uit onderzoek blijkt dat het gaat om een zeer selectieve groep ondernemers, moet er zorgvuldig met hun belangen omgegaan worden. De fractie heeft er dan ook begrip voor dat het college de garage nog een aantal jaren toegankelijk houdt voor bezoekers. Gevraagd wordt of het college bereid is om met deze ondernemers in gesprek te gaan om te kijken hoe zij zich tijdig kunnen voorbereiden op het moment dat de garage er niet meer is.

De fractie heeft lang gedacht dat de Springweggarage nodig was om het parkeren aan de grachten en op andere plekken in de binnenstad te verminderen maar het college heeft aangetoond dat er overcapaciteit is bij andere parkeergarages. Dat houdt inderdaad in dat het voor sommige mensen verder lopen zal zijn maar aangezien de garage nog enkele jaren blijft en het opheffen van straatparkeerplaatsen in dit gebied niet als eerste zal gebeuren wordt de kans klein geacht dat mensen deze afstand zullen moeten afleggen. Voor mensen die in de binnenstad komen wonen vindt de fractie het goed te verdedigen dat parkeren op afstand de norm is geworden in Utrecht. Gevraagd wordt of het college kan schetsen hoe zij zich dat in de tijd voor zich ziet.

Mevrouw Schilderman (D66) geeft aan zich in een aantal punten van GroenLinks te kunnen vinden. Er moet echter ook geconstateerd worden dat er nog duizenden parkeervergunningen op straat in de binnenstad zijn. Ook al is er wel wat verloop, dit heeft wel een lange doorlooptijd. Het lijkt alsof GroenLinks zegt dat het zowel de parkeerplaatsen voor de deur als wel de garage weg wil halen.

De heer Weistra (GroenLinks) stelt dat het over een periode van acht jaar gaat. Daarnaast is er voldoende capaciteit in parkeergarages. Het is voor een aantal mensen inderdaad verder lopen maar omdat deze parkeerplaatsen niet al eerste zullen worden opgeheven kan natuurlijk verloop daar dus flink aan bijdragen.

Mevrouw Schilderman (D66) stelt dat de parkeergarages in de buurt van het zuidelijke deel van de Oude Gracht en de Nieuwe Gracht juist de garages zijn met wachtlijsten.

De heer Weistra (GroenLinks) meent dat er voorlopig op de Oude Gracht nog veel parkeerplaatsen zijn waardoor de afstand nog beloopbaar is. Na de periode van acht jaar meent spreker dat van mensen kan worden gevraagd om een langere afstand te lopen. Daarnaast is een parkeergarage alleen rendabel als parkeren voor bezoekers ook mogelijk is.

Mevrouw Zwinkels (CDA) meent dat de partijen het over eens zijn dat ze meer fietsparkeren en functiemenging willen zien. Enerzijds zegt GroenLinks dat het de parkeergarage zo snel mogelijk weg wil hebben en anderzijds dat het toch wel fijn is dat de garage nog acht jaar blijft staan.

De heer Weistra (GroenLinks) stelt dat GroenLinks de garage zo snel mogelijk weg wil hebben, rekening houdend met alle belangen die er in de stad zijn. Het voorstel is ten aanzien van de financiële belangen van de gemeente, het opheffen van straatparkeren en de belangen van ondernemers een verdedigbaar compromis.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) stelt dat er al is gesproken over overcapaciteit en vraagt of voor GroenLinks 'zo snel mogelijk' echt pas over acht jaar is en of de belangen van de ondernemers voor GroenLinks blijkbaar zo zwaar wegen.

De heer Weistra (GroenLinks) geeft aan niet alles te kunnen delen in verband met de vertrouwelijkheid maar dat deze zaken voor hem wel meewegen. Spreker zou de parkeergarage liever eerder zien verdwijnen. GroenLinks heeft eerder gepleit voor het opheffen van parkeerplaatsen aan de Oude Gracht en de Springweggarage kan daar de komende acht jaar een bijdrage aan leveren.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) geeft aan dat Student&Starter er voorstander van is dat in de toekomst parkeren op afstand de norm is. Er wordt hier nu over gesproken alsof loopafstand alleen maar de bottleneck is en er wordt niet gesproken over het gebruik van de fiets en de 10-minutenstad. De wethouder wordt gevraagd of fietsafstanden hier ook in worden meegenomen.

De heer Weistra (GroenLinks) meent dat het pijnlijk is dat Utrecht voor de ontwikkeling zo afhankelijk is van een private partij en gevraagd wordt hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden. De raad zou moeten gaan over wat er in de stad wordt gedaan.

5 Spreker heeft gelezen dat er 37 woningen komen waarvan 12 sociale huurwoningen op het terrein van de oude drukkerij. Daarmee wordt niet voldaan aan de uitgangspunten van de Woonvisie. GroenLinks roept op om dit percentage flink te verhogen. Woningbouw op grond van de parkeergarage lijkt nog niet ingevuld en GroenLinks zou de kans van eigen grondbezit in de binnenstad maximaal willen aangrijpen voor het maatschappelijk nut. Gevraagd wordt of het college bereid is zich hier voor in te zetten en bijvoorbeeld te komen met een plan met alleen maar
10 betaalbare woningen.

De heer Bosch (PVV) geeft aan dat de PVV bij het opheffen van parkeerplaatsen altijd op haar hoede is en nu dus ook. De huidige parkeergarage is niet echt mooi en deze betonnen kolos in dat gebied is horror voor het oog. Wat dat betreft zou de fractie de ambitie om het gebouw te slopen kunnen volgen. Het zou dan wel leuk zijn om de historische elementen die aan de garage zijn geplakt in 1972 te laten terugkeren in de nieuwe bebouwing. De fractie leest aan de andere kant ook dat de parkeergarage een belangrijke functie heeft, het college noemt de garage in de
15 stukken nuttig in het huidige parkeersysteem maar niet noodzakelijk. Het sluiten van de garage heeft voor de ondernemers negatieve gevolgen. Het college zet dit weg als dat dit gaat over consumenten die wat meer te besteden hebben. Spreker meent dat het dan juist belangrijk is voor ondernemers en dat is ook terug te zien in de reactie van de ondernemers.

Met betrekking tot het bewonersparkeren sluit de fractie aan bij D66 over de loopafstand en het straatparkeren.

Het CMU heeft een kanttekening meegegeven. De getallen van Royal Haskoning zijn gebaseerd op een moment dat de bereikbaarheid niet goed was. De gegevens zijn gebaseerd op de
25 gegevens van de website Openparking.nl waarbij door Royal Haskoning is gesteld dat de betrouwbaarheid van deze data niet kan worden gecontroleerd en dat er met voorzichtigheid geïnterpreteerd moet worden. gevraagd wordt waarom er niet meerder meetmomenten zijn geweest. Als de gemeente aangeeft dat een parkeervoorziening op deze plek nuttig is, zou het
30 een optie kunnen zijn om bij de nieuwe bebouwing een ondergrondse parkeergarage te bouwen voor bewonersparkeren. Gevraagd wordt of het college hier achter zou kunnen staan. De PVV zal haar definitieve mening over dit voorstel nog vormen en overweegt moties bij de behandeling in de raad.

De heer Işik (PvdA) geeft aan dat de fractie veel kansen ziet bij de herontwikkeling van de Springweggarage. De PvdA zou op deze plek sociale huurwoningen gerealiseerd willen zien en de fractie wil dat dit scenario serieus wordt onderzocht. Dit bestaat uit wonen, culturele bedrijvigheid en een fietsenstalling. Spreker stelt dat wanneer de garage overgenomen wordt, deze geen
40 onderhoudsgebreken mag kennen. Gevraagd wordt of de gemeente met betrekking tot de garage een asbestonderzoek heeft uitgevoerd.

Spreker sluit aan bij de opmerkingen over extra groen. De fractie zou voor dit gebied eerst een integrale visie willen hebben zodat de ontwikkelingen daarop getoetst kunnen worden. het college wordt gevraagd toe te zeggen de volgorde integrale visie, bouwplannen toetsen en dan
45 bestemmingsplan et cetera wordt aangehouden.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) stelt dat de afbouw van het aantal parkeerplaatsen in de binnenstad past in de ambitie van de ChristenUnie om de schaarse ruimte eerlijk te verdelen en meer ruimte te creëren voor ontmoeting, groen, voetgangers en fietsers. Het op termijn slopen van de Springweggarage past binnen deze ambitie. Het is goed om te lezen dat er in de andere
50 garages voldoende ruimte is om de toekomstige reductie van parkeerplaatsen op te vangen.

Mevrouw Schilderman (D66) is blij dat de ChristenUnie ook de ambitie heeft om meer ruimte te maken om te wandelen en te fietsen. Gevraagd wordt waarom de ChristenUnie zich richt op het op termijn slopen van de garage. Met dit bouwplan zal er een nieuw gebouw voor in de plaats komen en gevraagd wordt welke extra ruimte er dan voor wandelen en fietsen ontstaat. Er kan
55 ook voor gekozen worden om de mensen die hun auto aan de grachten parkeren een parkeerplaats te bieden op redelijke afstand.

De heer Bosch (PVV) vraagt of de ChristenUnie op deze plek een park aan zou willen leggen.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) meent dat groen in de stad welkom is en dat zou dan ook een onderdeel moeten zijn van de uitwerking van het plan.

Er is genoeg overcapaciteit rondom de binnenstad en spreker meent dat de discussie wat eendimensionaal is. Bij het opheffen van parkeerplekken wordt alleen gekeken naar andere parkeerplaatsen rondom de binnenstad in parkeergarages en er kan ook gedacht worden aan deelmobiliteit en het gebruik van de fiets.

5 **Mevrouw Schilderman (D66)** is het met de ChristenUnie eens dat werken aan meer deelmobiliteit gewenst is maar stelt dat er ook een groot tekort is aan fietsparkeren. De garage zou omgevormd kunnen worden voor fietsparkeren. Gevraagd wordt waarom de ChristenUnie de garage wil slopen.

10 **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** sluit aan bij de vragen van D66 over hoe dit in het scenario is meegenomen. Spreker meent dat er meer plekken nodig zijn aan deze kant van de binnenstad maar weet niet of dat exact deze locatie moet zijn. De herontwikkeling van het gebied zou er toe kunnen leiden dat er fietsparkeerplekken op een goed vindbare plek komen. De wethouder wordt gevraagd om dit mee te nemen.

15 **De heer Weistra (GroenLinks)** vraagt of de heer Van der Graaf het met hem eens is dat het in stand houden van een hele parkeergarage om fietsparkeerplekken te maken heel inefficiënt zou kunnen zijn omdat het gefinancierd moet worden om door veel bezoekersparkeren toe te staan.

20 **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** stelt dat voor de ChristenUnie belangrijker is dat als er fietsparkeerplekken worden gecreëerd, dit op de plekken moet worden gedaan waar ze iets toevoegen en waar ze ook vindbaar zijn. Dat is de uitdaging als je in deze garage fietsparkeren zou willen realiseren.

Mevrouw Schilderman (D66) stelt dat er al zes jaar naar een geschikte plek wordt gezocht aan deze kant van de binnenstad. Deze locatie is nu in beeld en gevraagd wordt waar de ChristenUnie dan kansen ziet hiervoor.

25 **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** stelt dat de plek voor fietsparkeren goed vindbaar moet zijn.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) vraagt of D66 en ChristenUnie kansen ziet om fietsen te parkeren precies op de plekken waar parkeerplaatsen worden opgeheven.

30 **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** geeft aan dat er eerder is gesproken over het opheffen van autoparkeerplekken en dat in de communicatie gelaten zien moet worden wat mensen daar voor terugkrijgen en hen daar ook over laten meebeslissen. Fietsparkeerplekken op autoparkeerplekken zijn dan zeer wenselijk.

35 **Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat het opheffen van parkeerplekken ruimte biedt voor fietsen maar stelt ook dat op dit stuk van de Oude Gracht naar veel functies wordt gezocht en vooral ook meer ruimte om te lopen. Het gebied is ook aan het vergrote voetgangersgebied toegevoegd. Spreker vraagt zich daarom af op het de oplossing is om daar autoparkeerplaatsen te vervangen door fietsparkeerplaatsen.

De heer Schipper (SP) valt de ChristenUnie bij omdat de Springweggarage inderdaad moeilijk vindbaar is. Recent moesten er fietsnietjes bij Karel V verplaatst waren en toen kwam dit ook ter sprake.

40 **De heer Van der Graaf (ChristenUnie)** dankt voor deze bijval en vervolgt zijn betoog. Het is de ambitie om de wegen richting de binnenstad veiliger en groener te maken. Om dit te kunnen doen moeten mensen verleid blijven worden om alternatieven te zoeken voor de auto om de binnenstad te bezoeken. Bezoekersparkeren binnen de singel zal daarom niet gefaciliteerd moeten blijven worden. Uit de cijfers blijkt dat tot de sloop een groot deel van de parkeergarage leeg staat. Wat de ChristenUnie betreft is dit een kans om tijdelijke bestemmingen te zoeken. Het college heeft opties onderzocht en de fractie betreurt het dat dit niet is gelukt. D66 heeft hier vragen over gesteld en daar sluit spreker zich bij aan. Wat nog niet is genoemd is de onderhandelingen over deelauto's. Deelmobiliteit is wat de ChristenUnie betreft erg belangrijk in de transitie, juist ook voor de bewoners van de binnenstad. Gevraagd wordt of de wethouder bereid is dit te heroverwegen en deelmobiliteit deel uit te laten maken van de scenario's of om in de directe nabijheid deelmobiliteit toe te voegen. Naast het beschikbaar stellen van parkeerplaatsen doet de fractie ook de oproep creatiever na te denken over hoe de bewoners van de binnenstad verleid kunnen worden om gebruik te maken van deze alternatieven. Eind 2020 riep de raad met motie 47 op in het kader van de sloopregeling gebruikers korting op deelmobiliteit aan te bieden. Gevraagd wordt of een deel van de exploitatieopbrengst ingezet zou kunnen worden om te experimenteren met zo een regeling.

55 Een aanbeveling uit de Economische Impactanalyse is dat de looproute van Utrecht Centraal naar de Mariaplaats verbeterd zou kunnen worden. Het verminderen van het aantal auto's over de Marge Klompébrug biedt kansen om hier een aantrekkelijke straat van te maken en een betere verbinding te creëren tussen de binnenstad en het station voor voetgangers. Zo kan ook dit deel

van de binnenstad winkelend publiek extra aantrekken en zo ook zorgen voor een betere spreiding. Gevraagd wordt of de wethouder bereid is bij de uitwerking van de plannen met een voorstel te komen hierover te komen.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt waarom het met betrekking tot deelmobiliteit opeens een opgave voor de gemeente is om hier korting op te geven. Spreker meent dat dit ook onderdeel van het exploitatieplan zou kunnen zijn.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) meent dat de motie oproept om gesprekken met aanbieders te voeren en de oproep was meer om met de bewoners van de binnenstad hier helder over te communiceren en dit alternatief beter onder de aandacht te brengen.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) stelt dat gevraagd wordt akkoord te gaan met sluiting in 2028. Dat duurt wat de fractie betreft veel te lang. De parkeergarage zou zo snel mogelijk gesloopt moeten worden omdat het leidt tot autoverkeer op een plek waar dat niet gewenst is, vieze lucht, lichtvervuiling, onveilige situaties en overlast.

De heer Isik (PvdA) vraagt hoe de PvdD denkt over de financiële consequenties van eerder sluiten.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) meent dat sluiting in 2024 mogelijk zou moeten zijn. Als dat niet kan, dan is de wens dat het gebruik van deze garage minder gestimuleerd wordt door bijvoorbeeld de tarieven te verhogen, de routing op de borden naar de garage te verwijderen en op die manier de garage minder aantrekkelijk te maken. Als er minder auto's naar de garage komen kan er per verdieping een andere bestemming aan gegeven worden.

In het tweede beslispunt wordt gevraagd de opbrengst van de Springweggarage te koppelen aan het parkeervrij maken van de Oude Gracht. Dat lijkt een nobele besteding maar met dit beslispunt maakt de raad zich afhankelijk aan het gegeven dat de parkeergarage nog zeven jaar open gehouden moet worden en geëxploiteerd moet worden. De fractie is van mening dat de garage eerder dicht moet en dat de Oude Gracht en het Janskerkhof eerder autovrij moeten worden. De wethouder wordt gevraagd of hij het er mee eens is dat dit een ongewenste prikkel is.

De heer Weistra (GroenLinks) heeft begrip voor deze oproep en vraagt waar de PvdD de benodigde middelen dan vandaan wil halen.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) meent dat de koppeling niet per se gemaakt hoeft te worden. De PvdD wil betaald parkeren in de hele stad en dat levert binnen het mobiliteitsbudget meer inkomsten op om dit bijvoorbeeld te doen. Spreker meent ook dat het parkeervrij maken van de binnenstad een groter belang heeft waardoor daar bij de integrale begrotingsafweging een andere keuze in gemaakt zou kunnen worden.

Er wordt nog gesproken over de visie Strosteege maar spreker wil alvast wat punten meegeven aan het college. De fractie meent dat woningbouw op een schaal die past bij de omgeving en waar ook ruimte is voor sociale huur een goede toevoeging zou zijn. De PvdD gaat ervan uit dat er duurzaam gebouwd wordt en gevraagd wordt of delen van de huidige drukkerij zouden kunnen worden ingepast. Gevraagd wordt wat de wethouder kan toezeggen over klimaatneutraal bouwen volgens de dan geldende voorschriften die het verst strekkend zijn. De fractie vindt het belangrijk dat er bij herontwikkeling autowerende maatregelen komen en groen en biodiversiteit wordt toegevoegd. Als de garage eerder wordt gesloopt kan er ook eerder meer groen en woonruimte worden toegevoegd en dat is urgenter dan auto's naar de binnenstad lokken, welk belang daar dan ook bij gewogen wordt.

De heer De Pagter (VVD) stelt dat het voorstel het resultaat is van een onderhandeling met Klépierre. De VVD vindt het een slecht onderhandelingsresultaat. Het kwam voor de fractie als een konijn uit de hoge hoed. In het coalitieakkoord staat nog dat de garage nodig is om parkeerplaatsen op te heffen en blijkbaar denkt het college daar nu anders over.

De VVD kan het voorstel om drie redenen niet steunen. De gemeenteraad regeert met dit voorstel over haar eigen graf heen. Als er wordt ingestemd, wordt nu al vastgelegd dat de garage in 2028 moet worden gesloopt. Er zijn nog twee gemeenteraadsverkiezingen voor die tijd. Het is aan de toekomstige raden om hier over te besluiten.

De heer Weistra (GroenLinks) vraagt of de VVD van plan is om alle contracten en alles wat er afgesproken wordt, maximaal voor een jaar af te spreken tot aan de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen.

De heer De Pagter (VVD) stelt dat het om een privaatrechtelijke afspraak gaat dat de garage zal moeten worden gesloopt. Dat lijkt spreker een democratische beslissing voor de gemeenteraad die dan zit.

Spreker meent dat de garage nodig is om over te kunnen gaan tot het schrappen van parkeerplaatsen in het Wervengebied. Er is een groot tekort aan bewonersgarages in de binnenstad en zeker in de zuidelijke binnenstad. Daarom moet deze garage blijven voor bewoners.

5 Ondernemers geven aan dat veel van hun klanten gebruik maken van de garage. Het economisch belang van de garage is dus groot.

De VVD ziet veel meer in scenario A uit het raadsvoorstel, opnieuw langere tijd in erfpacht uitgeven. Dat heeft als voordelen dat de garage behouden blijft voor minstens 100

10 bewonersparkeerplaatsen, er kunnen honderden fietsparkeerplaatsen worden toegevoegd en de garage wordt gemoderniseerd. De VVD zal met een amendement komen hier over.

De heer Weistra (GroenLinks) stelt dat de VVD er net voor pleitte geen afspraken te maken voor een situatie over acht jaar en nu wel een afspraak wil maken om de garage langdurig te behouden.

15 **De heer De Pagter (VVD)** meent dat er iets anders aan de hand is. Er moet nu een beslissing genomen worden over de erfpacht en GroenLinks wil de beslissing nemen om in 2028 iets te gaan slopen.

Spreker meent dat de gemeente beslist over de uitgifte van bewonersparkeerplaatsen in de garages van Klépierre en gevraagd wordt of het college kan garanderen dat deze plaatsen worden uitgegeven als daar vraag naar is. Als het voorstel het toch haalt doet spreker de suggestie om als
20 er nieuwbouw komt in de Strosteege, het college een hogere parkeernorm kan hanteren dan de maximumnorm. Er komen dan meer plaatsen dan strikt noodzakelijk en deze plaatsen zouden aan de bewoners van de binnenstad verhuurd kunnen worden.

25 **Mevrouw Zwinkels (CDA)** sluit aan bij D66 met betrekking tot het naar de parkeergarage toebrengen van de auto's van de Oude Gracht maar er dient ook gekeken te worden of een transformatie kan plaatsvinden. Tijdelijke functies lijken niet mogelijk volgens de business case. Het college wordt gevraagd aan te geven hoe dit tot elkaar gebracht kan worden waarbij wordt gedacht aan onder andere horeca, fietsparkeren en deelmobiliteit.

30 Ook wordt gevraagd of op korte termijn eindelijk de lichtvervuiling aangepakt wordt. Spreker vraagt met betrekking tot het Bouwplan Strosteege of er elementen van de oude drukkerij behouden blijven, of er een menselijke maat wordt toegepast ten aanzien van de bouwhoogte en wanneer de raad meer informatie krijgt over de aanpassingen die de ontwikkelaar heeft aangekondigd.

35 **De heer Schipper (SP)** stelt dat de Springweggarage het tastbare bewijs is van als je een nazi het verkeersplan voor de stad laat maken. Omwonenden hebben last van de garage en willen dat de garage weg gaat. Omdat de erfpacht afloopt leek dit een ABC-tje. Echter, dan is er de vastgoedpositie van Klépierre en er moet met Klépierre nog een en ander geregeld worden in het Stationsgebied. De gemeente heeft al zoveel aan Klépierre weggeven. Het zou de SP wat waard
40 zijn als scenario C zou kunnen. Er is behoefte aan betaalbare woningen maar uit de stukken blijkt dat je met betaalbare woningen in de knel komt. Dit zal waarschijnlijk betekenen dat de SP tandenknarsend akkoord gaat met dit voorstel. De hoop is wel dat er tegen die tijd dan een mooi plan ligt met een mix van wonen, fietsparkeren en het toevoegen van groen.

45 **Mevrouw Schilderman (D66)** vraagt of de SP ook ambities heeft om parkeerplaatsen weg te halen op straatniveau, zoals bijvoorbeeld op de Oude Gracht en de Nieuwe Gracht en of de SP meent dat mensen binnen een bepaalde afstand bij een parkeergarage moeten kunnen zijn.

De heer Schipper (SP) meent dat er bij de Bijenkorf een loopafstand van een kilometer werd gehanteerd en dat lijkt een aanvaardbare norm.

50 **Mevrouw Schilderman (D66)** stelt dat het er dan aan ligt welke parkeerplaatsen je wilt opheffen omdat het alternatief van de garages van Hoog Catharijne in sommige gevallen meer dan een kilometer lopen is. Gevraagd wordt of de SP in dat geval de parkeerplaatsen op de Oude Gracht wil behouden.

De heer Schipper (SP) geeft aan deze parkeerplaatsen het liefst weg te willen hebben. Ook D66 houdt in alternatieve scenario's rekening met het wegvallen van de Springweggarage.

55 **Mevrouw Schilderman (D66)** stelt dat in de R-varianten herbouw een optie blijft in tegenstelling tot het scenario van het college.

De heer Schipper (SP) meent dat de garage uit een achterhaald tijdperk stamt, dat er steeds meer mensen zonder auto in de binnenstad komen te wonen en dat er een goed alternatief voor de bewoners moet komen.

De heer Weistra (GroenLinks) valt de SP bij. Het betreft een periode van acht à tien jaar en bij dergelijke transitie is het belangrijk om een stip aan de horizon te zetten. Dat is ook belangrijk om bewoners en ondernemers in dit proces mee te nemen.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) stelt dat het jammer is dat alleen in loopafstanden wordt gedacht terwijl er ook in fietstijd gedacht kan worden.

De fractie is altijd voorstander geweest van een autoluwe stad met meer ruimte voor groen, wandelen en fietsen. De Springweggarage lijkt een ondersteunend middel daartoe. De wethouder wordt gevraagd of het tot 2028 duurt voordat het Janskerkhof autovrij is. Student&Starter is blij dat er nu een onderbouwing is dat dit gedaan kan worden. De andere garages hebben overcapaciteit en spreker vraagt waarom er niet meer wordt gestimuleerd dat daar wordt geparkeerd.

Er zijn kansen als de Springweggarage wat langer behouden blijft op het gebied van cultuur, fietsparkeren en atelierplekken. Spreker is benieuwd hoe het scenario van D66 er uit zou gaan zien.

Deelmobiliteit wordt in het plan gemist, een veranderende stad is ook veranderende mentaliteit, en de motie die bij de sloopregeling is ingediend wordt aangehaald. Spreker is benieuwd wat er in de gesprekken richting de ondernemers gaat gebeuren. Gevraagd wordt of daarbij de regionale fietswegen en de stimulering van nieuwe abonnementstarieven en tarieven bij de P&R aan bod komen om klanten te stimuleren om op een andere manier naar de stad te reizen.

Wethouder Diepeveen stelt dat D66 startte met liever het parkeervrij maken van de Oude Gracht dan alleen ruimtelijke verbetering van het stukje Springweg. Deze zaken hoeven niet tegenover elkaar gesteld te worden. Het voorstel van het college draagt op twee manieren bij. Enerzijds met de 250 parkeerplaatsen die ingaan vanaf het moment van het afsluiten van de vaststellingsovereenkomst. Klépierre is dan gehouden om deze 250 plekken te garanderen en de gemeente mag deze afnemen tegen de gangbare tarieven. Anderzijds met het tweede beslispunt in het raadsvoorstel waarbij het college met betrekking tot het exploitatieresultaat een koppeling voorstelt aan het parkeervrij maken van de Oude Gracht en het Janskerkhof. Spoedige besluitvorming van de raad kan er toe leiden dat het college bij de Voorjaarsnota al een voorstel zou kunnen doen.

Mevrouw Sasbrink (PvdD) vraagt of als nu al duidelijk is dat de gemeente vanaf 2024 aan de garage gaat verdienen er ook nu al begonnen kan worden met het parkeervrij maken.

Wethouder Diepeveen licht toe dat geld wel helpt. Het aantal parkeerplaatsen is het probleem niet vanwege de overcapaciteit. Het probleem van het parkeervrij maken is financieel. Er wordt iets aan die financiële kant gedaan met wat de PvdD een ongewenste prikkel noemde. Het mooie van het voorstel is dat het stip aan de horizon geeft, het geeft tijd om er naar toe te werken, het geeft de gemeente tijd om een mooie visie op te stellen en het geeft een ruimtelijke impuls aan de plek. Tot nog toe was er te weinig geld om het parkeervrij maken te financieren. Het tempo dat gemaakt kan worden is ongeveer 50 plekken per jaar via natuurlijk verloop en vergunningen die worden ingeleverd bij mutaties.

Het helpt wel als de gemeente wel de exploitant is, al is het voor een beperkte periode.

Er is gevraagd andere scenario's uit te werken. De gemeente heeft al een slag geslagen en er kan nagedacht worden over subvarianten.

Een aantal partijen heeft gesproken over tijdelijk fietsparkeren. Fietsparkeren kan prima als opdracht meegegeven worden in een nieuw bouwplan. De wethouder is het met de ChristenUnie eens dat je in een nieuw bouwplan met nieuwe routes en locaties waarschijnlijk beter uitkomt dan nu in de tijdelijkheid. In de binnenstad zijn de afstanden gering die met de fiets prima afgelegd kunnen worden. Wellicht kan er zonder grote verbouwingen en met in acht neming van de wenselijkheid van een gunstig exploitatieresultaat toch iets gedaan worden met de combinatie van fiets en auto. Het zou met betrekking tot bewonersparkeren kunnen helpen dat iemand op de fiets naar de Springweg komt en een aantal fietsklemmen kost niet heel veel. Er zou dus tot een maatoplossing gekomen kunnen worden die in de tussentijd behulpzaam is. De wethouder wil niet tornen aan het punt van 750 meter maar er kan wel gekeken worden hoe er zo gestuurd kan worden dat je er zo goed mogelijk mee uitkomt en er kan ook gemonitord worden of mensen naar een andere parkeergarage opschuiven. De wethouder deelt met GroenLinks dat de parkeerplaatsen aan de zuidelijke kant niet als eerste opgeheven zullen worden.

De meerjarige afspraak om tot 2069 250 parkeerplaatsen voor bewoners kwijt te kunnen in Klépierre-garages in combinatie met een gunstig exploitatieresultaat zal naar de mening van de wethouder leiden tot versnelling en tot zekerheid op de lange termijn.

Mevrouw Schilderman (D66) stelt dat wethouder niet wil tornen aan de 750 meter en vraagt of er geen parkeerplaatsen aan de Oude en de Nieuwe gracht worden opgeheven mits er niet binnen 750 meter een garage beschikbaar is.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat in het voorstel is laten zien dat het kan in het tempo dat het college voor ogen heeft. Het is wel te verstandig om de praktijk de komende tijd te monitoren. Wel

Mevrouw Schilderman (D66) stelt dat iedereen de beweging van straat naar de parkeergarage wil maken. Het punt is dat de Springweggarage gesloopt gaat worden en dat de parkeergarages in de buurt allemaal wachtlijsten hebben. Gevraagd wordt welk perspectief de wethouder denkt te

Wethouder Diepeveen antwoordt dat er een meerjarenafpraak ligt voor veel extra plekken.

Daarnaast is de verwachting dat deze plekken tot opschuifbewegingen leidt.

De gemeente gaat natuurlijk met ondernemers in gesprek waar mevrouw Sturkenboom nog wat goede tips gaf die zullen worden meegenomen.

Er wordt vanavond over het Bouwplan Strosteeg besloten en de wethouder zal de oproep tot meer sociale huurwoningen tot zich nemen. Er wordt nog met de wijk over het woningbouwplan gesproken. Het college heeft het bouwplan toch ook opgenomen in de visie. Dat is niet een waardevrije discussie omdat het college vanuit het huidige bestemmingsplan en de uitwerkingsplicht die daarop rust, gehouden is aan een bepaalde bandbreedte. Het college denkt dat het zinnig is om deze bandbreedte wat nauwer vast te klikken zodat het passend is in het totaal van de visie.

De heer Weistra (GroenLinks) vindt dit wat vaag klinken. De oproep die is gedaan is of het college zich aan de visie gaat houden.

Wethouder Diepeveen antwoordt deze oproep gehoord te hebben en stelt dat het college zich hierover zal verantwoorden.

Er zijn oproepen gedaan voor de invulling na sloop zoals groen en fietsparkeren. De wethouder meent dat in dat stuk binnenstad een geweldig stuk stad gemaakt kan worden en stelt voor deze oproepen te omarmen. Het perspectief van het voorstel is dat er tijd is om hier de komende jaren over na te denken. Dat geldt ook voor de route via de Mariaplaats. Daar worden nu nog geen grote stappen in gezet maar het is een wenkend perspectief. Als je de aanrijdroute naar de garage niet meer nodig hebt, ontstaat ook daar een grote kwaliteitsverbetering met een grote uitstraling.

Mevrouw Schilderman (D66) vraagt waarom, als het gaat om de algemene ervaring van de binnenstad, er niet ingezet wordt op een verdiepte parkeergarage met fietsparkeren en een park bovenop.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) meent dat dit kansen biedt om ook om het gebied heen iets te doen omdat er rijdende auto's uit de binnenstad worden gehaald.

Mevrouw Schilderman (D66) meent dat er veel plekken zijn waar je geen auto's meer zou willen maar het is wel belangrijk dat mensen dit ook kunnen meemaken. Er zijn duizenden mensen met een vergunning in de binnenstad en gevraagd wordt of het niet verstandiger is om aan de slag te gaan met een transitie die iedereen mee kan maken, door op een redelijke afstand te kunnen parkeren.

Mevrouw Sturkenboom (Student&Starter) stelt dat een verdiepte parkeergarage aantrekkelijk klinkt maar vaak is er een probleem met de ondergrondinfrastructuur waar te weinig over bekend is.

De heer Işik (PvdA) stelt dat de locatie eigendom wordt van de gemeente en als er nu niet uitgesproken dat er maximale inzet komt op woningbouw dan heeft de fractie een probleem met het college. Spreker roept het college om de uitgangspunten van de Woonvisie voor de Springweglocatie toe te passen.

Wethouder Diepeveen licht toe dat de Woonvisie het kompas is en dat daar op gevaren wordt. Juist in de binnenstad is het percentage betaalbaar wonen laag en het college is op zoek naar kansen. Dit is zo een kans. Vanuit de RSU is de gemeente op zoek naar meervoudig ruimtegebruik en naar intelligente manier van het ontwikkelen van stedelijke kwaliteit.

De wethouder kan zich voorstellen dat iedereen die naar de plek kijkt zich rekenschap geeft van wat daar was. Dan zal ook overwogen worden of elementen uit het verleden een plek gegeven kunnen worden.

De heer Işik heeft terecht gewaarschuwd geen kat in de zak te kopen. Bij een dergelijke overdracht zal er een goed inspectie gedaan worden waarbij wordt gekeken naar de bouwkundige staat en verborgen gebreken.

Er komt een integrale visie aan, de uitwerkingsplicht zal daar in worden opgenomen.

De herontwikkeling biedt mogelijkheden voor fietsparkeren en in de tijdelijkheid kan ervaring worden opgedaan omdat de Springweg een beetje verborgen ligt.

De wethouder vindt het idee van deelauto's interessant. De deelautobedrijven hebben aangegeven het te moeten hebben van zichtbaarheid. De ChristenUnie stelt voor om daar parkeerplekken voor in te richten. De wethouder wil dit punt doorspelen en hier op terugkomen. De PvdD vindt 2028 te ver weg. De wethouder is van mening dat dit juist het goede midden is met betrekking tot het voorbereiden van de stad, omwonenden en ondernemers. 2024 is financieel niet haalbaar. Er is gevraagd of als de gemeente de exploitatie op zich neemt er iets gedaan kan worden met betrekking tot het verhogen van de tarieven en de routing. Dat zou kunnen maar dat heeft gevolgen voor het exploitatieresultaat en daarmee het verbeteren van de kwaliteit van de Oude Gracht.

De wethouder heeft de oproep voor klimaatneutraal en betaalbaar bouwen goed gehoord en hier zal in de visie op teruggekomen worden.

De gemeente is er nog niet uit met betrekking tot een bewonersparkeergarage in de nieuwbouw. Het is denkbaar dat er van strenge parkeernormen zal worden uitgegaan of wellicht komt er een bouwplan waarbij parkeren niet apart georganiseerd hoeft te worden.

De wethouder licht toe dat andere functies in de tussentijd mogelijk zijn. Ook horeca is niet onmogelijk maar wel spannend op die plek. De wethouder benadrukt wel dat hoe meer de tijdelijkheid met leuke dingen wordt opgetuigd, des te minder je aan het oorspronkelijke doel toekomt.

Richting de PvdD merkt de wethouder op dat het Janskerkhof niet in 2028 parkeervrij gemaakt wordt, hier kan qua ruimte en geld dit jaar al mee begonnen worden.

De heer De Wit licht toe dat Klépierre de lichtvervuiling niet zal aanpakken. Wanneer de gemeente eigenaar is zal het dit kunnen onderzoeken en kijken wat mogelijk is.

Er zijn in een bepaalde week op verschillende momenten verkeer gemeten bij de parkeergarage en dat is gecombineerd met de open data gegevens. Zo is een goede inschatting te maken. De rapportage is naar Klépierre gestuurd en de gegevens zijn niet weerlegd. De doorstroming in de week dat er gemeten is, was prima.

Wethouder Diepeveen meent dat er met betrekking tot het regie nemen met betrekking tot de tijdelijke invulling van het dak een onderscheid is tot 2024 en van 2024 tot 2028. Echter, dingen doen in de tijdelijkheid komen waarschijnlijk wel ten laste van het exploitatieresultaat.

De heer Işik (PvdA) geeft aan te hebben gevraagd naar het uitwerken van een scenario met culturele bedrijvigheid, wonen, fietsparkeren en eventueel bewonersparkeren en of renovatie in plaats van sloop onderzocht kan worden.

Wethouder Diepeveen antwoordt dat dit nog niet is onderzocht en dat hij hier op terug zal komen.

Mevrouw Schilderman (D66) geeft aan antwoorden te hebben gemist op vragen over de financiële systematiek. Spreker heeft ook gevraagd een scenario op te stellen dat onafhankelijk is van de exploitant.

Mevrouw Zwinkels (CDA) vraagt duiding van de wethouder die enerzijds heeft gezegd tijdelijke functies te willen stimuleren en anderzijds dit niet te complex willen maken. Daarnaast wordt gevraagd of de gemeente iets aan de lichtvervuiling gaat doen.

Wethouder Diepeveen begrijpt de vraag over de financiële systematiek. Deze systematiek is echter wel een gegeven; tijdens de exploitatietermijn aftrek van de canon en als er wordt gesloopt wordt er gedaan als of dat verdwijnt. De wethouder zal dit meenemen naar concernfinanciën.

De wethouder weet niet of een scenario met een andere exploitant de gemeente dichterbij haar doel zal brengen. Het heroverwegen van 2028 lijkt niet verstandig omdat dat leidt tot onzekerheid. Met betrekking tot tijdelijke functies wenst de wethouder geen kerstboom op te tuigen. De wethouder voelt het meest voor het idee van fietsparkeren.

Met betrekking tot lichtvervuiling merkt de wethouder op dat er een verschil is tussen de exploitatieperiode van Klépierre en die van de gemeente. Vanaf 2024 zou er wellicht iets gedaan kunnen worden om een betere omgevingskwaliteit te bereiken.

De voorzitter meent dat er behoefte is aan een tweede termijn. Daar is gelegenheid voor op de avond van 1 april. Dit zal een digitale vergadering worden en de spreektijd is de tijd die nu op de klokken staat.

- 5 De voorzitter schorst de vergadering om 18.23 uur.

Lijst van toezeggingen

Raadsbrief Visie biomassagebruik

- 10 **Wethouder Van Hooijdonk** zegt toe dat de raad in Q2 een toelichting ontvangt op de rol die de omgevingswet wel of niet kan spelen op het vergroten van de lokale invloed op vergunningen voor biomassa-installaties

15

Verslag vergadering Commissie Stad & Ruimte

5	Datum	18 maart 2021, 20.00-21.30 uur
	Locatie	online
	Verslag door	Rosenbaum Select, notulisten & verslaggevers
	Vaststelling verslag	

Aanwezigen

- 10 De heer G. te Hoonte (voorzitter), wethouder de heer K. Diepeveen en de leden,
de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer I. El Abassi (DENK), de heer B. Isik (PvdA), de
heer E. van der Marel (VVD), mevrouw M. van Mil (Student & Starter), mevrouw A.M. Podt (D66),
de heer T. Schipper (SP), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), de heer P. Zwanenberg
(GroenLinks) en mevrouw J. Zwinkels (CDA). Van de griffie is aanwezig mevrouw M. Leenders.
- 15 Bericht van verhindering: PvdD

Verslag vergadering Commissie Stad & Ruimte

1. Opening en mededelingen 1
- 20 2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
- TOEZEGGINGEN

Heropening

- 25 De voorzitter heropent de vergadering. Voor de goede orde wijst hij erop dat het agendapunt dat
vóór de pauze werd behandeld (Toekomst garage Springweg) niet werd afgehandeld; de
beraadslaging wordt hervat op 1 april a.s. De voorzitter adviseert de leden daar rekening mee te
houden bij de besteding van hun spreektijd.

30 7. Raadsbrief Onderzoek toevoegen standplaatsen woonwagens

- De gemeente is van plan om onderzoek te gaan doen naar de mogelijkheid om extra
standplaatsen in te richten bij reeds bestaande woonwagenlocaties. Hierover is de raad schriftelijk
geïnformeerd. De agenderende fracties dringen aan op voortvarende aanpak.

35

Mevrouw Podt (D66) memoreert dat woonwagenbewoners al lang wachten op het antwoord op hun vraag of er in Utrecht standplaatsen bij komen. In 2018 verscheen het beleidskader 'gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid' van het ministerie van BZK: overheden moeten meer doen om de cultuur van woonwagenbewoners te beschermen. Woningzoekende woonwagenbewoners moeten binnen een redelijke termijn kans maken op een standplaats. Voor het onderzoek dat de gemeente Utrecht aankondigde te gaan doen, gaf de gemeenteraad kaders mee. Inmiddels is er anderhalf jaar verstreken en gaat de gemeente vervolgonderzoek doen. Het duurt erg lang allemaal, vindt D66; de fractie wil graag van de wethouder horen wanneer er concrete stappen te verwachten zijn. Wat D66 betreft moet het onderzoek inzicht bieden in de behoefte aan standplaatsen en de mogelijkheden om standplaatsen te creëren. Daarnaast wordt er een locatiesuggestie voor de eerste nieuwe plaatsen verwacht en een voorstel voor monitoring van de gemiddelde wachttijd voor een standplaats. Uitbreiding op bestaande locaties heeft de voorkeur, maar met het voornemen om geen nieuwe locaties toe te voegen is D66 het niet eens. In een groeiende stad moet ruimte zijn voor bescheiden groei van standplaatsen op nieuwe locaties. Het gaat hier om een bijzondere woonopgave, stelt mevrouw Podt, niet over veiligheidsbeleid. Er zou dan ook niet steeds een relatie tussen die twee moeten worden gelegd.

Hierop aansluitend vraagt **de heer Zwanenberg (GroenLinks)** de wethouder om uit te leggen waarom het zo lang duurt. Waren er obstakels, en zo ja, welke dan? In samenwerking in de regio kan zijn fractie zich vinden; men is benieuwd hoe het college dat gaat aanpakken en welke effecten er te verwachten zijn. De heer Zwanenberg meldt dat hij zich aansluit bij mevrouw Podt en dat zijn fractie vóór uitbreiding van het aantal standplaatsen is, ook op eventueel toe te voegen nieuwe locaties.

De heer Schipper (SP) sluit zich bij de beide vorige sprekers aan, en zou graag zien dat er bij uitbreidingen wordt overlegd met de bewoners over het ruimtebeslag per standplaats. Zijn fractie veronderstelt dat daar iets af kan.

Aansluitend op de vorige betogen stelt **de heer Isik (PvdA)** dat hij de locatie Beukbergen goed kent. Het gaat daar erg goed; Woongoed Zeist, de beheerder, zal dat onderschrijven. De fractie van de PvdA onderschrijft het belang en de noodzaak van uitbreiden van het aantal standplaatsen, zodat families met elkaar op dezelfde locatie kunnen blijven wonen.

Volgens **de heer Van der Marel (VVD)** is de politieke wil om het aantal standplaatsen uit te breiden in zijn fractie niet groot. Uit de brief van de wethouder heeft hij afgeleid dat er uit de verkenning uit 2019 geen dringende noodzaak tot uitbreiding naar voren komt. Bovendien noemde de wethouder in zijn brief het stedelijk ondermijningsbeleid. De heer Van der Marel veronderstelt dat dit niet zonder reden is, zie het rapport Vijfde monitor georganiseerde criminaliteit (eind 2019).

Bij interruptie maken verschillende fractie bezwaar tegen de veronderstelling. Veel woonwagenbewoners zetten zich in om de indruk weg te nemen dat er in de kampen sprake is van criminaliteit, ondermijning en onveiligheid. Het zou lokale politici passen hen daarin te steunen, wordt gezegd.

Vervolgens wijst **de heer Van der Marel** erop dat Utrecht relatief veel woonwagenstandplaatsen heeft. Hij kan zich dan ook vinden in het voornemen om hiervoor samenwerking te zoeken met de regio. De problemen waar woonwagenbewoners mee kampen, gelden niet alleen voor hen, stelt de heer Van der Marel; voor iedereen die een woning zoekt gelden lange wachttijden, en woonruimte in Utrecht is voor iedereen duur. Hij ziet niet in waarom er voorkeursbeleid voor woonwagenbewoners zou moeten gelden in dezen. Bij het onderzoek naar eventuele uitbreiding van het aantal standplaatsen vraagt de heer Van der Marel om dan ook te kijken naar de demografie op de locaties. De Nederlandse bevolking groeit als gevolg van immigratie; voor de bevolking op de woonwagenlocaties zal dat ook gelden, zie het rapport van de Ombudsman: toewijzing aan niet-woonwagenbewoners doet afbreuk aan de culturele identiteit van de bevolkingsgroep.

Hierop wijst **de heer Isik** op de locatie Beukbergen, waar een samenwerkingsverband van bewoners, gemeente en woningcorporatie over toewijzing beslist.

De heer Van der Marel verzoekt de wethouder om ook te onderzoeken of de mensen voor wie de uitbreidingen bedoeld zijn ook de mensen zijn die daar willen wonen. Want als dat niet zo is, is uitbreiding misschien niet nodig. Betekent dit, vraagt **mevrouw Van Mil (Student & Starter)**, dat de gemeente moet gaan selecteren wie er op een woonwagenlocatie mag gaan wonen? **De heer Van der Marel** verduidelijkt dat hij verwees naar een rapport van de Ombudsman: de bijzondere cultuur zal verwateren als er mensen gaan wonen die daar niet van jongs af aan vertrouwd mee zijn.

Ook de fractie van Student & Starter vindt dat het beloofde onderzoek erg lang op zich laat wachten. **Mevrouw Van Mil** wijst erop dat openbare ruimte kostbaar is, en sluit zich aan bij de suggestie van de SP, om te kijken of het mogelijk is om minder vierkante meters per standplaats te realiseren. Van het creëren van losse standplaatsen, verspreid over de stad, is mevrouw Van Mil geen voorstander; de bewoners willen immers graag in groepsverband wonen. Zij is het eens met de constatering van het college voor de Rechten van de mens, dat bewoners recht hebben op hun eigen cultuur. Als inclusieve stad moet Utrecht daar wat haar betreft actief op blijven inzetten.

De heer El Abassi (DENK) sluit zich aan bij de vorige sprekers en vraagt daarbij aandacht voor de Sinti- en Roma-gemeenschap. Van hen komen signalen dat er onvoldoende rekening met hen gehouden wordt. Staat de wethouder open voor overleg met de genoemde groepen?

De heer Wijmenga (ChristenUnie) sluit zich aan bij de reeds gemaakte opmerkingen over het ruimtebeslag van standplaatsen. Dit staat los van de verplichting van de overheid, vindt hij, om ook voor deze groep inwoners verantwoordelijkheid te nemen. De ChristenUnie steunt het plan om naar uitbreidingsmogelijkheden te zoeken, eventueel op nieuwe locaties, echter bij voorkeur met minder vierkante meters.

De wethouder

'Het wordt oktober a.s.,' meldt **de wethouder** in antwoord op de vraag van mevrouw Podt, en het zal dan gaan om de uitkomsten van een nader onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden bij reeds bestaande locaties. Een inventarisatie van de behoeften is er al; deze is vastgelegd in de

actuele wachtlijst, en is al enkele jaren stabiel. Er is zowel te weinig doorstroom als te weinig aanbod. Extra standplaatsen creëren op reeds bestaande locaties is niet mogelijk, zo heeft de inventarisatie uitgewezen, maar misschien is het aantal locaties nog wél uit te breiden. Dit wordt nu nader onderzocht, en daarop zal de wethouder in oktober a.s. terugkomen. Hij streeft ernaar om daar een concreet voorstel bij te voegen.

Het is wel mogelijk om ten behoeve van monitoring een extra kengetal toe te voegen aan de p&c-cyclus. Wat betreft het laten meegroeien van het aantal standplaatsen met de groei van de stad verwijst de wethouder naar het in 2013 vastgestelde beleid, waarin wordt gesteld dat het aantal plaatsen stabiel wordt gehouden. Het zal blijven bij het zoeken naar 'mogelijkheden voor enige uitbreiding.' Het zoeken naar nieuwe ontwikkellocaties kan misschien beter aan de orde komen in het kader van de RSU, vanwege de ruimtelijke afweging die ervoor moet worden gemaakt.

Volgens **mevrouw Podt** voldoet het beleid uit 2013 niet meer; het is ingehaald door het beleidskader van het ministerie. **De wethouder** erkent dit; er wordt dan ook nieuwe aanpak ontwikkeld, conform de aansporingen van het ministerie van BZK, de Ombudsman en het College voor de Rechten van de mens. Het aantal locaties laten meegroeien met de groei van de stad is echter iets anders, en dat is tot nu toe niet de lijn van het college.

Sommige (dus niet alle) woonwagenlocaties staan bekend als 'kwetsbaar.' Daar wordt rekening mee gehouden in het onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden van bestaande locaties. Hierop merkt **mevrouw Podt** op dat Veiligheid ook niet per definitie betrokken wordt bij nieuwbouw van een flatgebouw. **De wethouder** herhaalt dat *sommige* woonwagenlocaties als kwetsbaar worden gezien, en dat daar dan toch een veiligheidstoets voor wordt gedaan. Op een vraag van **de heer El Abassi** antwoordt **de wethouder** dat dit reeds bestaande locaties betreft. Wordt daarmee aangegeven dat de bestaande locaties onveilig zijn, of wordt ermee geanticipeerd op onveilige situaties? Hierop stelt de wethouder dat beide mogelijk zijn. Veiligheid behoort echter niet tot zijn portefeuille. Maar gaat de gemeente ervan uit dat een woonwagenlocatie onveilig is tot het tegendeel is bewezen, of is het andersom? De wethouder veronderstelt dat het onderzoeksrapport hier een afdoende antwoord op zal bevatten.

Er staan ongeveer 130 personen op de wachtlijst voor een standplaats, waarvan ongeveer 80 inwoners van Utrecht. **De heer Van der Marel** vraagt of dat dan inwoners met die specifieke culturele achtergrond zijn. Het exacte antwoord hierop is ter vergadering niet paraat; volgens **de wethouder** wonen de meeste mensen die op de wachtlijst staan nu ook in een woonwagen. Het zouden kinderen van bewoners kunnen zijn, die 'op zichzelf' willen gaan wonen, maar wel in de traditie die zij vanaf hun geboorte kennen. De gemeente toetst daar niet op.

Dat dit traject zo lang duurt hangt enigszins samen met de coronamaatregelen, de wisseling van burgemeester en het benodigde ambtelijk en bestuurlijk overleg. De wethouder erkent dat de doorlooptijd (te) lang is. Om die reden wordt het vervolgonderzoek voortvarend aangepakt en kan de raad in oktober a.s. een terugkoppeling verwachten.

Over de aanpak in samenwerking met de regiogemeenten vertelt de wethouder dat niet al die gemeenten een woonwagenbeleid hebben. Vanuit de gemeente Utrecht zullen zij daarop worden aangesproken met verwijzing naar de Woondeal.

5 Wat betreft het ruimtebeslag van standplaatsen stelt de wethouder dat hier aandacht aan zal worden besteed in het nu lopende onderzoek, en dat hij hier dus op zal terugkomen, ook op wonen in familieverband. Vanzelfsprekend staat het college open voor een gesprek met vertegenwoordigers van de Roma- en Sinti-gemeenschap. Het is de wethouder niet bekend of zij de gemeente daar al om hebben gevraagd.

10 Vervolgens meldt **mevrouw Podt** voor de goede orde dat zij overweegt om bij de raadsbehandeling een *actuele motie* in te dienen, om te voorkomen dat de raad in oktober a.s. toch niet helemaal tevreden zal zijn over het resultaat. Zij constateert dat de wethouder welwillend is, maar heeft de indruk dat hij er toch anders naar kijkt dan de agenderende partijen, onder
15 andere met betrekking tot de realisatie van nieuwe locaties. Er lijkt ook verschillend te worden gedacht over veiligheidsaspecten.

Toezeggingen

De raad ontvangt in oktober 2021 resultaten van het onderzoek naar de uitbreidingsmogelijkheden
20 van bestaande woonwagenlocaties, alsmede de mogelijkheden voor compactere standplaatsen, met een voorstel voor locaties die zich het beste lenen voor uitbreiding. In de terugkoppeling zal het college ook ingaan op het onderwerp veiligheid.

[Vervolgens wordt de vergadering een ogenblik geschorst]

8. Raadsbrief Startnotitie islamitische begraafplaats

De heer B. Isik (voorzitter), wethouder de heer K. Diepeveen en de leden,
de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer I. El Abassi (DENK), mevrouw J. Kleinrensink
(GroenLinks), de heer E. van der Marel (VVD), de heer S. Nagtegaal (PVV), mevrouw J. van
30 Ophem (Student & Starter), mevrouw S. Schilderman (D66), de heer T. Schipper (SP), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA) en mevrouw J. Zwinkels (CDA). Van de griffie is aanwezig mevrouw M. Leenders.

De voorzitter heropent de vergadering.

35 Het college heeft de raad schriftelijk laten weten dat het realiseren van een islamitische begraafplaats haalbaar wordt geacht, met als voorkeurslocatie Begraafplaats Tolsteeg. De PVV en Stadsbelang Utrecht hebben om bespreking van de raadsbrief gevraagd.

40 **De heer Bos (Stadsbelang Utrecht)** geeft aan dat de functie die de begraafplaats voor de moslimgemeenschap krijgt, uitgangspunt is voor zijn fractie. Zie Art. 37 van de Wet op de lijkbezorging; daar wordt aangegeven dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand gehouden door een kerkgenootschap, een privaatrechtelijke rechtspersoon of een natuurlijk persoon. Daarbij heeft het college voorkeur aangegeven voor een kerkgenootschap én
45 aan transparantie, maar die twee gaan volgens de heer Bos niet per definitie samen, want een

kerkgenootschap hoeft niet bij de KVK te worden ingeschreven en wie de bestuurders zijn hoeft niet kenbaar te worden gemaakt. Privaatrechtelijke rechtspersonen moeten wél worden ingeschreven, en moeten ook aangeven wie hun bestuurders zijn. Stadsbelang Utrecht zal niet akkoord gaan met de startnotitie, omdat de heer Bos vindt dat de raad de kaders dient te stellen, en niet het college. Misschien is het zelfs wel wenselijk dat er meer kaders worden meegegeven. Waarom wil het college een islamitische begraafplaats door een kerkgenootschap laten instellen? Er zijn andere modellen, vindt de heer Bos, die betere waarborgen leveren voor transparantie. Zijn fractie maakt zich daar zorgen over, want Milli Görüş en de Islamitische Stichting Nederland (ISN) behoren tot de initiatiefnemers, die volgens het college de voorkeur genieten. Er is aanleiding om aan te nemen dat er een relatie is tussen deze organisaties en de Turkse overheid; bovendien is bekend dat de genoemde organisaties begrafenisverzekeringen aanbieden. De heer Bos vraagt zich ernstig af of de gemeente Utrecht daar wel zaken mee moet willen doen. Wat willen de genoemde organisatie in ruil hebben voor hun investeringen in de begraafplaats? Stadsbelang Utrecht hecht eraan dat alle Utrechtse moslims van de nieuwe voorziening gebruik mogen maken. Hoe zorgt het college ervoor dat moslims van alle stromingen en nationaliteiten er begraven mogen worden? Stadsbelang pleit ervoor om zaken te doen met een ervaren exploitant van begraafplaatsen en/of met uitvaartverzorgers.

Onze standpunten zijn bekend, stelt **de heer Nagtegaal (PVV)**; zijn fractie zal niet instemmen met het instellen van een islamitische begraafplaats zoals die in de startnotitie wordt omschreven, en volgt daarbij grotendeels de standpunten van de vorige spreker. De heer Nagtegaal dringt er bij de wethouder op aan om de plannen uiterst kritisch te beoordelen.

Bij interruptie vraagt **mevrouw Schilderman (D66)** de wethouder om te bevestigen dat het college zaken doet met bonafide partijen.

De heer Nagtegaal merkt op dat er op islamitische begraafplaatsen eeuwige grafrust geldt. Dat betekent dat de locatie nooit meer ergens anders voor kan worden gebruikt. Hij vraagt zich af of er geen betere locaties te vinden zijn.

Goed dat het proces loopt, vindt **de heer Wijmenga (ChristenUnie)**, het heeft zijn steun dat elke bevolkingsgroep die dat wil, in Utrecht gefaciliteerd kan worden. Hij heeft gesproken met Stichting BIBIN (Bijzondere Islamitische Begraafplaatsen In Nederland), die aangaf de indruk te hebben dat er wantrouwen bij de gemeente is jegens hun organisatie. De heer Wijmenga vraagt om een reactie van de wethouder.

De heer Schipper (SP) meldt dat zijn fractie geen standpunt inneemt vóór de reeds geplande raadsinformatiebijeenkomst. Wel is hij het met het college eens dat Begraafplaats Tolsteeg een goede en geschikte locatie is.

In de standpunten van de beide agenderende fracties kan **de heer El Abassi (DENK)** zich niet vinden. Hij had liever gezien dat zij zich met hun vragen tot de moslimgemeenschap hadden gewend. De procedure duurt inmiddels lang, stelt de heer El Abassi; overledenen kunnen in deze tijd niet worden begraven in hun land van herkomst omdat de grenzen gesloten zijn vanwege de coronacrisis. Is er een indicatie wanneer de islamitische begraafplaats gerealiseerd wordt?

Mevrouw Schilderman twijfelt eraan of de Wet op de lijkbezorging voorziet in eeuwigdurende grafrust. Zij vraagt de wethouder om aan te geven wat dit betekent voor de stedelijke ruimtelijke ordening. **Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks)** geeft aan vertrouwen te hebben in de lopende procedure. Zij wacht de raadsinformatiebijeenkomst en de commissievergadering af. **Mevrouw Zwinkels (CDA)** sluit zich aan bij de vragen over eeuwigdurende grafrust in relatie tot ruimtelijke ordening. In de raadsbrief wordt aangegeven dat de samenwerking tussen de organisatie te wensen overlaait; zij vraagt de wethouder om hierover opheldering te geven.

De heer Van der Marel (VVD) sluit zich aan bij de vragen van de heer Bos. Daar voegt hij aan toe dat er bij de locatie Tolsteeg is gesproken over het in erfpacht uitgeven van de grond; kan de Wet Bibob daarbij worden ingeschakeld? Verder vindt de heer Van der Marel dat het college in elk geval moet vasthouden aan de Beheerverordening Gemeentelijke Begraafplaatsen Utrecht. Ook **de heer Van der Zweth (PvdA)** wacht het vervolg af (raadsinformatiebijeenkomst en commissievergadering), maar meldt nu al dat zijn fractie het belangrijk vindt dat Utrecht een islamitische begraafplaats krijgt.

De wethouder

Er komt nog een raadsinformatiebijeenkomst, en het onderwerp is ook al geagendeerd voor een commissievergadering. **De heer Diepeveen** wil tijdens die bijeenkomsten nader op het onderwerp ingaan. Hij zal vanavond, gezien het feit dat het onderwerp nog uitvoerig behandeld zal worden, de belangrijkste vragen beantwoorden. Het college kiest voor een kerkgenootschap vanwege inbedding, continuïteit en het wettelijk kader. Een besluit wordt echter van de gemeenteraad gevraagd, zie Art. 38 en 39 van de Wet op de lijkbezorging. Het college is nu, omdat er twee partijen bij het initiatief betrokken zijn die vooralsnog niet voornemens zijn om met een gezamenlijk voorstel te komen, bezig met een juridische toets. De uitkomst daarvan zal aan de raad worden teruggekoppeld via een raadsbrief, want uiteindelijk besluit de raad. De raad kan deze brief over enkele weken verwachten.

Op de vragen die de heer Bos stelde over transparantie, buitenlandse inmenging en achtergronden van de intenties van de initiërende partijen kan een antwoord worden verwacht, want zo is dat in de startnotitie aangegeven. Ook het college wil zich ervan overtuigen dat het beheer van de toekomstige begraafplaats goed wordt geregeld.

De locatie Tolsteeg wordt als enige onderzocht; het college heeft geen andere locaties op het oog. Op de vraag van de heer Wijmenga meldt de wethouder dat hij zowel met BIBIN als met de beide initiatiefnemers ordentelijk in gesprek is, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Hij heeft niet de indruk dat er belemmeringen zijn in het traject.

Op de vraag naar eeuwigdurende grafrechten geeft de wethouder aan dat het aan de partij is die de begraafplaats gaat exploiteren om hier invulling aan te geven. Onderdeel van het traject is een onderzoek naar de financiële achtergronden van partijen.

De heer Bos constateert dat niet al zijn vragen zijn beantwoord. Hij rekent op schriftelijke beantwoording vóór de raadsinformatiebijeenkomst. Hierop zegt de wethouder toe dat hij *tijdens* de informatieavond zal terugkomen op die vragen.

5 **5. Sluiting**

De voorzitter bedankt de raadsleden voor hun aanwezigheid en inbreng, en sluit de vergadering.